

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
polletno 210 Din
celoletno 420 Din
za inozemstvo
mesečno 140 Din

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
malih oglasov po 150
in 2 D, večji oglas
nad 45 mm višine
po 2 D, 30, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem g
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen pondelika in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rekopal se ne vračajo, nefrankirana
pisma ne sprejemajo. Uredništvo
telefon št. 2030, upravnštvo št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekalni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevski št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Velik dan

Ogromna množica slovenskega katoliškega ljudstva, ki se zbira danes na taboru v Žalcu, se bo s ponosom zavedala, da manifestira za isto misel, ki je pred 60 leti navdušila njegove prve narodne buditelje za trdo in težko delo na zedinjenju vsega slovenskega rodu. Bila je to misel, da so krščanski življenjski nazor in kulturna vzajemnost slovenskih narodov dva glavna temelja našega narodnega prebujenja, ki je moralo nujno privedi slovensko tudi do politične osamosvojitve in zedinjenja z ostalimi jugoslovanskimi rodovi. Današnji žalski tabor bo spomin na to, da se je pod vodstvom dr. Korošca pred 10 leti ta velika misel v svoji končni obliki obistinila v oni mogočni majski deklaraciji, ki je osnovni kamen naše narodne svobode. Bo to posvedočitev, da so baš katoliški prvaki našega naroda od Slomške in Einspielerja pa preko Mahniča in Kreka do dr. Korošca bili verni nositelji one iz dna slovenske duše porojene ideje, ki je naš rod duhovno in politično združila, ga postavila na noge tudi gospodarsko in ga uvedla v zgodovino treh svobodnih jugoslovanskih rodov kot moralno in kulturno najjačji faktor ter sogradilec nove države.

Ne molimo se, če ugotovimo, da bo osnovna nota današnje velike žalske manifestacije ta, da je delo na izoblikovanju neporušljive narodne zavesti našega naroda, dovršene v našem končnem državnem zedinjenju in duhovnem soglasju z ostalimi dvema članoma našega skupnega jugoslovanskega narodnega telesa, zasluga onih, ki so gradili na podlagi krščanske tradicije našega ljudstva, na njegovi krščanski morali in na vrednotah krščanske vere. Če bi ne bili prvaki našega narodnega prepoveda zidali na tem temelju, ki se ga takrat ni še nihče dotaknil, in če ne bi bili poznejši katoliški voditelji na tej bazi, so jo na tujem liberalizmu obolevi nekateri začeli rušiti, nadaljevali in jo v hudi borbi še okrepili, bi slovenski narod ne bil dosegel te visine narodne zavesti in kulturnega ter moralnega nivoja na katerem je danes in s katerega v današnji državi zajednici sodeluje na utrjenju in napredku z največjimi notranjimi in zunanji težavami za svojo lepšo bodočnost boreče se Jugoslavije.

Nepojmljivo globoka Previdnost, ki to delo spremlja in vodi, je hotela, da se ta posvedočitev naše misli vrši v zelo resnem in odločilnem trenutku zgodovine našega naroda in državnega življenja, ko so se sredi graditeljskega dela za državo, ki je na njem z vsemi svojimi dobrimi silami udeležena naš slovenski katoliški narod, vzburla zopet z vso močjo strasti, katere rušijo. Moči, ki so s srdom in zavistjo gledale, kako se najbolj uveljavljajo v naši državi baš katoliški Slovenci, kako se razbujajo predrazsodki, ki jih neti in goji svobodomiselnost proti vsemu, kar je krščansko in kar hoče zdravo državno sožitje, socialni mir in kulturni napredki Jugoslovancev postaviti na trdni in nepremakljivi moralni temelj pravičnosti in ljubezni, v duhu vseh največjih genijev krščanstva in slovanstva. Tisoči in tisoči, ki bodo danes v Žalcu zbrani okoli enega izmed največjih in najboljših izmed njih, bodo glasno izpovedali, da se od te poti slovenski narod nikoli ne bo dal premakniti, naj slane še hujše in srditejšje borbe nego so bile pretekle borbe za krščansko etično obeležje naše narodne kulture. Povedali bomo, da bomo zvesto branili te vrednote zaradi države, ki smo ji posvetili vse svoje moči, da bi prestala vse viharje svojega mladoletja v oni zavesti, ki je izražena v življenjskem gestu našega prvega viteza-kralja, ko je s svojim narodom hodil Kalvarijo strasnega umika: *Spes mihi unica Deus — Moje edino upanje je Bog! Na veri v Boga, pravičnost in krščansko vzajemnost vsega ljudstva na delu za občo blaginjo bodi trdno na veke zgrajena ta država!*

Iz Žalca pa bomo ponesli tudi sami zase v teh bojih granitno trdno izklesano zavest, da moramo slejko prej držati kot ena nepremakljiva veriga skupaj, da se mora ljubezen do naše slovenske ljudske stranke še poglobiti, da se ji morajo kopati dalje in še globlje idejni temelji v našem krščanskem kulturnem pokretu, ki nepretrgoma rasti in se pomlajati, da ostanemo v neomajnem zaupanju in ljubezni do našega voditelja, da je naše delo in naša borba v imenu dr. Antona Korošca, ki prav zdaj najsrdečije butajo vanj valovi sovraštva in zavisti nasprotnikov. Naj vedo, da je zastoj njihov bee, da se

Dr. Korošec v Žalcu

r Belgrad, 14. jul. (Tel. »Slov.«) Notranji minister dr. Korošec je danes odpotoval v Slovenijo, da prisostvuje velikemu slovenskemu ljudskemu taboru v Žalcu.

G. Hadžić kliče strokovnjake

Do torka ali pa še dlje ne bo še nič definitivnega

r Belgrad, 14. julija. (Tel. »Slov.«) Potem ko je mandatar krone general Hadžić dokončal posvetovanje z voditelji parlamentarnih skupin, se je pričel pogajati z onimi osebami, ki bi eventuelno prišle pri sestavi nevtralne vlade v poštev. Večino imen teh kandidatov smo že priobčili. Načelnik ministrstva narodnega zdravja dr. Andrej Štampar je dal danes svoj načelen pristaneč, da vstopi v to vlado. Poleg Štamparja je poklican v Belgrad tudi naš londonski poslanik Gjorgje Gjurič, ki je v kombinaciji za ministra finance, oziroma zunanjih zadev. V kombinaciji sta bila tudi zagrebški profesorja dr. Josip Šilović in Stražnički, ki je danes prispel v Belgrad, kamor je došel tudi dr. Pavelić. Tudi dr. Pita mić in še druge osebnosti so bile pozvane v Belgrad.

Velike vprašanje je, kdo bo zasedel notranje ministrstvo. Kakor izvemo, je bil prvotno v kombinaciji komandant kraljeve garde general Pera Živković, ki pa je ponudbo odklonil. Zato prevladuje mnenje, da v slučaju, če se posreči sestavi nevtralno vlado, ne bo razen ministrskega predsednika v vladi nobena druga vojaška oseba. General Hadžić je danes dopoldne najprej sprejel v svojem kabinetu dr. Štamparja. Ko je odhajal iz kabineta, je dejal: »Sedaj grem v maršalat dvora, kjer imam opraviti nekatere posle. Ko se vrnem, vam morda kaj povem.« — »To pomeni, da je lista ministrov gotova?«, so mu dejali časnikarji. »Lista še ni gotova in tudi ne bo tako kmalu,« je odgovoril general Hadžić. »Ali nam lahko poveste, s kom ste se razgovarjali?« — »Samo z g. Štamparjem.« — »Kaj pa ostali kandidati?« — »Počakajte, da pridejo oni, ki sem jih pozval.« General Hadžić je odšel nato v dvor, kjer je ostal dalj časa. Nato je izjavil: »Poklican sem v Belgrad g. Gjuriča, ki je odgovoril, da pred ponedeljkom ali torkom ne more priti. Dokler pa njega ne bo, se bom razgovarjal z ostalimi kandidati. Iz tega vidite, da do ponedeljka oziroma torka ne bo nič.« — »Ali boste v torek imeli rezultate?« — »Nič definitivnega. Vidite sami, kakšni časi so.« — »Kaj pa g. Štampar, ali je dal pristaneč?« — »Da, dal ga je. Kadar pridejo vsi, ki sem jih poklical, se bo šele lahko govorilo o sestavi moje vlade. Do takrat pa ste lahko popolnoma mirni.«

r Belgrad, 14. jul. (Tel. »Slov.«) Danes sta bila poleg generala Hadžića v dvoru še notranji minister dr. Korošec, zunanji minister dr. Marinković ter minister za trgovino dr. Spahović.

r Belgrad, 14. jul. (Tel. »Slov.«) V kabinetu ministrstva za javna dela se je danes vršila konferenca demokratičnih ministrov in uglednih poslancev pod vodstvom g. Ljube Davidovića. Zvedeli smo, da so sklenili spravi vprašanje nevtralne vlade pred svoj klub. Tudi se v njihovih vrstah zagotavlja, da so demokrati vedno za to, da ostane četverna koalicija kompaktna in da gojijo vse štiri stranke čim ožje medsebojne interese.

Bolgarski komiti ukazali atentat na g. Laziča

r Belgrad, 14. jul. (Tel. »Slov.«) Vsa javnost stoji pod vtisom atentata na načelnika javne varnosti Zike Laziča. Tekom današnjega dne je obiskalo v bolnici g. Laziča veliko prijateljev: g. Lazič je že dober in sprejme vsakega, je zelo dobro razpoložen in bo kmalu zapustil bolnico. V posebno zadoščenje mu je bilo, ko ga je zopet obiskal minister notranjih zadev dr. Korošec in mu prinesel lep šop cvetja. Načelnik Lazič leži v isti sobi, kjer je ležal Stefan Radič, dočim leži atentator Momčilo v sobi, kjer sta ležala poslanca dr. Pernar in Grandža. Atentator je še vedno v agoniji, vendar pa po mnenju zdravnikov njegov slučaj ni naravnost katastrofalen. Krogla, ki mu je šla skozi možgane, jih je močno poškodovala, vendar je atentator še ostal pri življenju. Danes je celo dajal znake, da pride k zavesti, vendar pa ne daje od sebe nobenega glasu. Pač pa imajo vtis, da od časa do časa dobro spozna stvari. Ko so mu danes ko se je zbudil iz agonije, dal v roke narobe obrnjen časopis, ga je pravilno obrnil in čital vesti o atentatu. Preiskava je dosedaj dognala, da je atentator imel tudi v Belgradu svoje pomagače. Zdi se, da on ni prišel v Belgrad direktno iz Bolgarije, temveč preko Rima. Ob priliki prve preiskave njegove obleke niso ničesar našli. Pri podrobnih preiskavi pa so dobili v klobuku skrito pismo, podpisano z iniciali V. Z. in je pisano 11. julija 1928 v Zagrebu. Pismo je napisano v čistem bolgarskem književnem jeziku in se glasi: »Dragi Ivan! Po vrnitvi s potovanja sem našel pismo od Vanče M., v katerem me vprašuje, kaj nameravam. Pisal sem mu, da ne morem po njegovi prvi naredbi ničesar storiti in da sem mesto parabellum dal revolver manjšega kalibra. Prosil sem ga, naj mi oprost, ker je bilo drugo orožje že drugje uporabljeno. (V pismu se nato govori o nekaterih pismih, ki jih je pisec tega pisma dobil od nekaterih oseb, katerih imena se imenujejo; pa jih politija v interesu preiskave ne objavlja.) Čim sprejmeš to pismo, takoj pristopi k akciji.

bodo ob slovenskem katoliškem ljudstvu razbili in razpršili in da bo od njih ostala samo prazna pena!

Vanče M. vprašuje po tem, kako se gotove osebe obnašajo. Čim prečitaš pismo, uniči ga in izvrši svojo nalogo tako, kakor pristojna junakom macedonske krvi. Naj razumejo krvavi srbski upravniki, da ima Macedonija še vedno ljudi, ki znajo umreti s smehom na ustih. Naj vedo, da naši strelci dosepejo povsod in ubijejo vsakega. Stori! Bratski pozdrav!

Policija je tekom današnjega dne dognala, kje je atentator stanoval in s kom. Na podlagi dobljenih opisov je začela iskati njegovega sostanovaleca. Policija je je danes na železniški postaji aretirala. Zvedela je, da je tudi on član macedonskega komiteja in je prišel v Belgrad v namenu, da ubije atentatorja v slučaju, da bi on sam tega ne storil. Tudi atentator Momčilo Ivanov ni popolnoma neznan našim policijskim agentom. Misli se celo, da je ta atentat v zvezi z nedavnim napadom na velikega župana Vidovića v Somboru. Preiskava se nadaljuje in je pričakovati zelo pomembnih rezultatov.

Zagreb veruje v Hadžičev uspeh

č Zagreb, 14. jul. (Tel. »Slov.«) Vsi zagrebški listi naglašajo, da je general Hadžić imel razgovore s predstavniki političnih skupin in se lahko pričakuje, da bo uspel s sestavo vlade. Težkoče se bodo pojavile le, če bo delal z današnjim parlamentom. »Obzora« je mnenja, da bi nevtralna vlada ne smela tega storiti, ker bi v tem slučaju bila vlada preveč odvisna od četverne koalicije. List piše nadalje, da mandatar krone še ni govoril z vsemi kandidati in da pred sredo oziroma četrtkom ni pričakovati nove vlade.

Kam cilja Radič

č Zagreb, 14. jul. (Tel. »Slov.«) »Narodni val« je izdal posebno izdajo, v kateri prinaša neko poročilo lista »Chicago Daily News«, v katerem se razpravlja o zadnjem atentatu v Belgradu in se ugotavlja, da je to mednarodni dogodek. Posebna izdaja prinaša tudi notico, podpisano od Stjepana Radića, v kateri pravi, da bo prišel čas, ko bodo nasprotniki pravične ugovore naše države v Belgradu pre-

jeli zaslužen plačilo. Takrat se bo začela za našo državo nova doba, ki bo prinesla v državo pravico in red.

Francoski narodni praznik

r Belgrad, 14. jul. (Tel. »Slov.«) Povodom francoskega narodnega in državnega praznika so danes predstavniki naših oblasti čestitali pri tukajšnjem franc. poslaniku g. Dardu.

Hmeljarski kongres

r Belgrad, 14. jul. »Tel. »Slov.«) 15. avgusta t. l. se vrši srednjeevropski hmeljarski kongres v Novem Sadu. Na njem se bo razpravljalo o vseh vprašanjih, ki se nanašajo na hmeljarstvo in bodo poročali delegati iz vseh držav Srednje Evrope. Na temelju teh poročil se bo konstatirala kvaliteta in kvantiteta v vseh srednjeevropskih državah in se bo sklenilo vse potrebno.

Venizelos govori

v Atene, 14. julija. (Tel. »Slov.«) O priliki izročitve druge grške podmornice, ki je bila zgrajena v Franciji, je imel Venizelos političen govor, v katerem je izjavil, da je grško brodogradništvo vsled poraza leta 1920. majhno in da se mora torej bolj organizirati. Grška zunanja politika je čisto mirovna politika in smatra vsa zunanja vprašanja, bodisi da so za Grško dobra ali slaba, v sedanjem trenutku za končana. Venizelos smatra, da je rešitev za Grško vendarle ugodna, če se pomisli na stanje pred letom 1916., ker grške meje segajo do Marice.

Pomirjenje v Kitajski

v London, 14. julija. (Tel. »Slov.«) Stirje vodilni kitajski generali so izdelali načrt za reorganizacijo kitajske narodne armade, ki predvideva zmanjšanje armade od 2 milijona na 500 tisoč najbolje izvežbanih čet. Izobraziti nameravajo 200 tisoč mož kot narodno orožništvo, ostanek pa naj se razdeli na delavske skupine. Glasom Reuterjevega poročila iz Sanghaja, pripravlja kitajska vlada identično noto, ki jo misli poslati Angliji, Franciji, Ameriki, Japonski in Italiji, v kateri zahteva, da se vojne ladje vseh držav umaknejo iz Sanjsija, ker so notranji boji na Kitajskem ponehali in ker ni nobene potrebe več za varstvo tujecev. Zunanji minister Chamberlain je v angleški poslanski zbornici odgovoril na vprašanje, da smatra angleška vlada Mandžurijo za del Kitajske in da ne priznava v tej pokrajini nobenih posebnih predprav Japonske.

Spregledali so

v Trst, 14. jul. (Tel. »Slov.«) Tukajnji očesni zdravnik dr. Appolonio je izvršil senzacionalno operacijo pri 18 letnem dečku, 17 letni deklici in 13 letnem dečku, ki so bili od rojstva slepi. Operacija se je posrečila tako, da so pacienti zopet spregledali. Zanimivo je, kako so otroci potem obnašali. Oni namreč niso spoznali predmetov, kateri so jim bili preje dobro znani. Če so hoteli hoditi, so zaprli oči. Tudi niso spoznali psa, ki je bil preje njihov najboljši prijatelj in so se ga bali. Šele ko je pes začel lajati, so ga spoznali.

Velike nesreče

v New York, 14. jul. (Tel. »Slov.«) Znan mehiki letalec Carranza, ki je svoječasno z letalom »Good will« vrnil Združenim državam obisk prekooceanskega ameriškega letalca Lindberga, se je pri povratku smrtno ponesrečil. Ko se je vračal, se je dvignil v zrak pri New Jersey med hudo nevihto. Komaj je bil pet minut v zraku, je tresčila vanj strela, ki je popolnoma porušila letalo, letalec pa ubila. V Mehiki je tisočglava množica že čakala na povratek priljubljenega letalca, da bi ga navdušeno sprejela.

v Haag, 14. jul. (Tel. »Slov.«) V državnem premogovniku Hendriku v provinci Nimburg je bila težka eksplozija plinov. Dosedaj so spravili iz jam 7 mrtvecev, 20 pa ranjenih, dočim še mnogo delavcev pogrešajo.

v Frankfurt a. M. 14. jul. (Tel. »Slov.«) V smodnišnici Hosloch je bila danes velika eksplozija. Najbrže se je radi velike vročine sam od sebe vnel smodnik. Tri osebe so mrtve, 20 je ranjenih.

v Milan, 14. jul. (Tel. »Slov.«) V Adru pri Bresci je nastal velik požar v tamošnjem gradu, ki je uničil eno krilo gradu z dragoceno knjižnico.

Gorenjska proti „Jutrovi“ kleveti

»Občinski odbor mesta Radovljice je sklenil v svoji seji 14. t. m. soglasno, da z gnusom obsoja podlo pisanje dnevnika »Jutro«, v katerem se ostudno in krivično blati notranji minister dr. Korošec, načelnik Jugoslovanskega kluba, ki je bil in ostane edini pravi zastopnik celokupnega slovenskega naroda.«

Našim v vzpodbudo

»Jutro«, ki v obrambi svojih obrekovanj oteple na vse strani, prinaša poziv, naj njihove krajevne organizacije vse store za kolportažo »Jutra«. Za zgled naj navedemo, kaj piše Roš iz Laškega svojim organizacijam:

»Že prihodnjo nedeljo naj krajevne organizacije prično s kolportažo nedeljske izdaje »Jutra«, to je s prodajanjem »Jutra« od hiše do hiše.

Za zgled navajam v tem oziru krajevno organizacijo Hrastnik-Dol, ki razpeča vsako nedeljo nad 200 števk »Jutra«. Razprodajalec ima dohodek 50 Din za en dan! Vsakem okraju se bodo našli ljudje, ki bodo ta posel radi prevzeli.

Vse organizacije naj naroče za prihodnjo nedeljo vsaj po 50 izvodov »Jutra« ter jih na ta način razpečajo.

Tako se bahajo nasprotniki. Naši naj to dejansko izvrše! Somišljeniki po raznih krajih obrnite se na upravo »Slovenca«, da uredite tudi pri vas kolportažo edinega res slovenskega dnevnika, ki ni samo pisan v slovenščini, ampak širi tudi slovensko misel.

Iz žalostne zgodovine SDS

Začenja se SDS z Agromerkurjem in kartami za moko.

Prvo vstvarjajoče delo SDS je grda gonja proti dr. Tavčarju.

Potem so hijene SDS grizle slovensko meso osem let. To je bilo tako:

Žerjavovci so zrušili slovensko narodno vlado v Ljubljani in njeno oblast nesli v Belgrad prodajat za enega velikega župana SDS.

Povrh so žerjavovci izdali slovensko samostojno gospodarstvo, finance in industrijo, za nekaj nacionalizacij, malverzacij, kazin, izvoznice in takih narodnih zaslugenj.

Tako je bilo vse prodano.

Ker žerjavovci niso mogli več trgovati, so šli v službo. In sicer najprej posel špijontstva in denunciantstva so prevzeli.

Takrat smo iz naroda postali pleme, iz narodnjakov plemenjaki.

Takrat smo mesto slovenskega jezika dobili »dialekt«.

Takrat je SDS z ognjem in mečem šla na slovensko univerzo, češ, da je za plemenjake dober hlev.

Takrat je boben pel za davke, rubeži za davke, konkurzi za davke, pretepi radi davkov, ječe radi davkov, uboštvo radi davkov.

Čprav smo takrat največ davkov plačali, čeprav so slovenski vojaki takrat umirali v mra-

zu in malariji, čeprav smo krvaveli in umirali za državno upravo — smo bili vendarle vsi Slovenci — državni nevarni element. Tako so nas bical špijoni in denunciantje iz SDS.

Ker smo bili protidržaven element, nismo smeli ne govoriti ne pisati. Zato so plenili naš tisk: Slovenca, Stražo, Domoljuba, Slovenskega Gospodarja.

Zato nismo smeli govoriti in so nam razganjali shode in zборе. — Korošev shod v Unionu.

Zato so nam odstavljali najboljše župane, zato so Ljubljani trikrat razgnali občinski svet. Zato so naše učitelje v kamenje in gozdove poslali, uradnike pa v pušave in malarijo.

Vse to so delali, da bi narod poginil in bi denuncianti sami ostali.

Ze so mislili, da je tako in niso več ločili svoje od tujega, vse je bilo njihovo:

V Slavenski in Jadranski banki so nova lastninska načela uveljavljali in naš rod za milijarde olajšali, ker so mislili, da je vse njihovo.

Kranjske orjunaše so v Trbovlje streljat poslali, in po ljubljanskih ulicah so se »ravbarje in žandarje šli«.

Jurij Smola je zadnje dni pritisnil Radiču na kožo klopa SDS. Tako SDS živi še nekaj dni od Radičeve krvi.

in reči, da je pošten, če se mu ta krivica in to bogokletje ne stidi.

Jaz ne morem mveč z demokrati. To sporo- Jaz ne morem več z demokrati. To sporo- naše družine me ne pripravi do tega, da bi še kdaj dobili mojo kroglico.

Uspeh našega poziva

Na »Jutrovo« kleveto smo pozvali slovensko javnost, naj odgovori, kaj sodi.

Slovenija govori. Priobčili smo že vrsto raznih sklepov, ki vsi enodušno obsojajo »Jutro« in njegov zločin in zagotavljajo, da se bo storilo vse, da bo klevetni kaznovan.

»Jutro« sta obsodila oba oblastna odbora v imenu vse Slovenije. Tam kjer ima slovensko ljudstvo vso besedo in ves vpliv, tam »Jutra« odslej več ne bo. Z oblastjo slovenskega naroda »Jutro« nima nobene zveze več.

Slovenske občine, kmetske, delavske in mestne, kjerkoli ima zaveden narod svoje zastopnike, vse so se dvignile in »Jutro« obsodile.

Zasebne prosvetne, politične in gospodarske organizacije vse po vrsti pošiljajo svoje izjave, od katerih je vsaka najostrejša v izrazih ogorčenja nad kleveto »Jutra«.

Številni in številni zasebniki sporočajo, da z »Jutrom« prekinjajo vse zveze.

Ni mogoče objavljati vsega tega gradiva, ker ga je preveč in ker je za tiskovni zakon prehud. Gotovo pa je, da je Slovenija enodušno dala zadoščenje svojemu voditelju, složno zavrgla kleveto in v dejanjih pokazala, kako zna braniti svojo čast.

Slovenija je odgovorila: »Jutro« mora čutiti najostrejšo kazen, za to svojo največjo infamijo. To kazen izvrši slovenski narod.

V svoje vojake strelja

»Slovenski Narod« je grdo napadel g. župnika v Retečah, češ da ima vsega v izobilju, pa ne pomaga neki revni starki Marijani Požar, ki jo je njen gospodar vrgel na cesto.

Ker so napadi na g. župnika v Retečah popolnoma neosnovani, jih je »Narod« moral popraviti in priznati, da je napačno pisal. Toliko takta pa »Narod« nima, da bi krivične napade obžaloval.

Naj ugotovimo še to, da uboga starka Marijana Požar spada v občino Staro Loko, kjer

Rusi rešilci in zmagovalci v večnem ledu

»Krasin« rešuje vse kar je še živo od Nobilovih ljudi -- Amundsena še iščejo -- Švedska zahteva Malmgrönovo truplo -- Zdravje rešenih članov ekspedicije

v Stockholm, 14. jul. (Tel. »Slov.«) Švedsko vojno ministrstvo je dalo Thornbergu nalog, da ukrene potrebno, da se truplo Malmgroena pripelje domov. Možnost za to je majhna, ker je Malmgroen umrl najbrže že pred enim mesecem in bi bilo po tolikem času težko najti njegovo truplo na ledu, tudi če ga severne polarne zveri niso uničile. Misel, da bi Švedska poslala vojno ladjo v severne vode, so morali opustiti, ker nimajo pripravne ladje. Švedska javnost zahteva, da se smrt Malmgroena popolnoma pojasni in da se najde truplo, ker se misli, da je zapustil kake zapiske. Malmgroenova mati je prejela številne brzojavke s sožalji, med drugimi tudi eno od »Popolo d Italia«, ki pravi: »Italijanski narod bi, če bi bilo mogoče, z veliko boleščjo, toda brez pomisleka žrtvoval enega svojih sinov, da bi rešil Vašega sina.«

v Milan, 14. jul. (Tel. »Slov.«) Ladijski zdravnik na »Krasinu« poroča, da ima Mariano radi onemoglosti mrzlico. Stanje Zappija je dobro. Cecioni se na ladji že giblje, dasi še omahuje. Udeležil se je tudi zбора, na katerem so se rešenci zahvalili poveljniku »Krasina«. »Krasin« je pobral tudi rdeči šotor z vsemi predmeti in Lundborgovo švedsko letalo. Sedaj pluje »Krasin« proti rtiču Platen, da sprejme na krov ruskega letalca Čuhnovskega in njegove spremljevalce, potem pa pojde v Adventbay, da se založi s premožgom. Potem bo »Krasin« iskal skupino ponesrečenec, ki je ostala na zrakoplovu »Italia«, ker

se domneva, da se nahaja pri tej skupini tudi Amundsen.

v Moskva, 14. jul. (Tel. »Slov.«) Prvo daljše poročilo z ladje »Citta di Milano« pravi, da je Malmgroen po dveh tednih opešal in da so ga morali zapustiti. Oba Italijana sta potovala dalje, dokler Mariano ni postal nesposoben za potovanje, ker so mu zmrznile noge. Živež jim je pošel tri dni potem, ko sta se ločila od Malmgroena. Zadnjih deset dni sta uživala samo led, dokler ju ni našel Čuhnovski. Zappi je zdrav, Marianovo stanje pa je resno, upajo pa, da se bo zboljšalo. »Krasin« nadaljuje svoja poizvedovanja po Alessandrovi skupini. Sedaj je našel »Krasin« tudi skupino alpinskega kapetana Sore in jih sprejel na krov. Skupina je pred štirimi tedni odšla z ladje »Hobby« s pasjo vprego, da poišče Malmgroenovo skupino. Ladja »Krasin« išče sedaj Čuhnovskega. Lomilec ledu »Malignin« je dobil glasom vesti iz Arhangelska povelje, da se vrne in da na povratku še enkrat preišče teren, da bi morda našel Amundsena.

v Stockholm, 14. jul. (Tel. »Slov.«) General Nobile je izjavil radiotelegrafistu »Axenbladeta« na vprašanje, v katerih okolišnih se je Malmgroen ločil od njegove skupine, da sta oba italijanska častnika in Malmgroen sklenila, da potujeta k severnemu rtiču, ker so upali, da bodo tam našli živila, ker prvotno na neprestane klice za pomoč ni prišel noben odgovor.

Načelnost slov. demokratov

V »Slovenca« smo že podčrtali in spet ponavljamo, da je ni nedoslednejše stranke kot je stranka slovenskih demokratov. Vsa njih navidezna načelnost je po par letih razkrinkana kot grdo sleparjenje ljudstva. Kdo se ne spominja, kako so leta 1922 in še poprej pisali in govorili o nacionalizaciji podjetij na Slovenskem in kako izgleda gospodarska polomija, ki je izšla iz te demokratske nacionalizacije. Slovenska banka in marsikaj, kar je z njo združeno, dan na dan vpije o velikih nacionalistih iz približevčanskega tabora na Slovenskem. Da se ne pozabi, kako veliki jugoslovanski nacionalisti so bili naši SDSarji, naj navedemo v naslednjem par vzhledov, ki bodo vedno pričali o sedanji hinavščini naših jutrovcev in klicali neprestano, da je gotovim krogom na Slovenskem prvo zapeljevanje ljudstva.

Prečanska fronta

Danes napredno slovensko časopisje neprestano govori o prečanski fronti, o prijateljstvu Hrvatov in prečanskih Srbov, ki da morajo skupaj bojevati proti Belgradu. S tem v zvezi seveda piše n. pr. »Kmetski list«, da ne omenjamo vedno »Jutra« za revizijo ustave. 26. januarja 1922 pa piše »Jutro«, da je govoril Pribičević (takrat je seveda bil minister in ne opozicijski poslanec) tako-le: »Predvsem se ne sme govoriti o poslancih Hrvatske in ne o poslancih Srbije, ker v narodni skupščini ni niti poslancev Hrvatske niti Srbije. Volivni zakon za ustavotvorno skupščino ne pozna provincialnih poslancev, ker izrečno pravi, da so poslanci, najsi bodo izvoljeni kjerkoli, poslanci vse države. Vse nadaljnje delo mora temeljiti na današnji ustavi ter se mora pobijati vsaka kretnja, ki stremi za revizijo te ustave.«

Revizijske kozje molitvice

tako je »Jutro« 23. februarja 1922 imenovalo pisanje o reviziji. »Te kozje molitvice« — piše »Jutro« — »se ponavljajo do doslednosti pri vsaki priliki in nepriliki. Lepo, še nikdar »Slovenec« ni povedal, kaj naj bi »vlada« storila. Povemo pa mi: Vlada naj bi bila izrekla, da se mora večina parlamenta ukloniti njegovi manjšini. Vlada naj bi razven tega odstopila, ker se ne bi smela opreti na parlamentarno večino in nato bi se sestavila nova.«

In danes? Isto »Jutro« zahteva, da bi se morala večina parlamenta ukloniti manjšinski koaliciji. To je doslednost.

V istem članku »Jutro« hudo zameri »Slovenca«, ker poudarja, da centralistična smer vlade odbija Hrvatsko in večino Slovenije in ker pravi »Slovenec«, da bi bila Jugoslavija že konsolidirana, ako ne bi bila vlada vsilila vidovdanske ustave. — Danes piše ta gospoda sama,

imajo liberalci župana in občino v svojih rokah in bi oni morali skrbeti za onemoglo. S svojim pisanjem o stanju Marijane Požar je »Slovenski Narod« najlepše naslikal staroški liberalni občinski odbor.

Dunajska vremenska napoved: Dosedanje vreme bo trajalo dalje, tu in tam morda lokalne nevihte.

Novosadska vremenska napoved. Slabi jugovzhodni vetrovi, vedro, toplo brez dežja.

da Jugoslavija ni konsolidirana, piše sama, da bi bilo treba revizije ustave.

Se ena cvetka iz »Jutra« (17. julija 1921) proti reviziji:

»Klic po reviziji ustave je dobrodošel sovražnemu inozemstvu. Simpatično ga podpirajo izdajniški in revolucionarni elementi. Ali se more v tej družbi zvest državljan dobro počutiti? Neprestano vznemirjenje ljudstva z državnopravnimi gesli v času, ko je treba državi mnogo miru in dela, je nepatriotično.«

Danes je za te patrijote nadv. patriotično pisati o reviziji ustave, ker to pomeni, da se njihovi stranki. Enkrat so sleparili ljudski s tem, da so proglasili za nepatrijota, kdor je za revizijo, danes se ti »zvesti državljan« tako dobro počutijo v družbi g. Predavca in drugih najhujših federalistov. Sama demokratska načelnost in doslednost.

O avtonomiji Slovenije

Takole so se norčevali iz naše zahteve po avtonomiji naši demokratje (»Jutro«, 11. marca 1921):

»Klerikalci imajo svoj šintarski recept o avtonomiji. Slabo se Vam godi, Slovenci? Težijo vas davki, vaši sinovi niso povsod zadovoljni pri vojaki, državna uprava je zanemarjena? Ali ne vzdihujete uradnik v bedi, ali se ne ježiš državljan nad korupcijo? Evo ti zdravila: zgradimo ti lastno državo — ... ekstra za tebe bomo delali zakone — ... izženemo ti vsakega tujca, posebno pa Hrvate in Srbe, ki bi se hotel priti past na slovenske livade, obvarujemo te okuženja s cirilico in šole ti priredimo za zares domačo porabo...«

Tako se je norčevala ta gospoda iz klica po avtonomiji. In »Jutro« 25. februarja 1923 je napovedalo, da pomeni avtonomija gospodarski ruin Slovenije. Gospodarski polom je prišel, pa ne od avtonomistov, ampak od sovražnikov avtonomije. Kako radi bi danes tudi mnogi žerjavovci slovensko avtonomijo, vemo vsi. Toda tega ne pomislijo, da so sami volili in podpirali centraliste, ki so za mnogo let preprečili avtonomijo Slovenije. Ali bodo taki demokratje sedaj uvideli, kako se norčuje iz njih »napredni« tisk, ko piše sedaj o reviziji ustave?

Jugoslovanstvo

Sedaj pišejo v »Jutru« o slovenskem »narodu« in o hrvatskem »narodu«. 25. marca 1923 pa beremo v »Jutru«: »Enotnost in edinstvo jugoslovanskega naroda je evangelij, ki se ne bo nehal razlegati, dokler ne zmaga na celi črti. Nacionalistična mladina nam je dokaz in porok, da je tu nov rod, ki bo s svetim fanatizmom in brezobzirnim radikalizmom prevrnil separatistični jugoslovanski svet.«

Sedaj so prevrnjeni ti fanatični nacionalisti in so postali separatistični jugoslovanski svet. Celo tri »Sokole« bomo v kratkem imeli namesto jugoslovanskega Sokola. Skopljanski zgled uči.

8. junija 1923 zopet beremo v »Jutru«: »Edina stranka, ki ni le konsekvantna in brezobzirna v poudarjanju jugoslovenstva, marveč je tudi v praksi sposobna dati svojim principom, ki jih zavzema napram narodnemu in državnemu edinstvu, življenja je demokratska stranka.«

Brezobzirnost v praksi priznamo jutrovcem, saj smo doživeli Trbovlje, toda konsekvantnosti — je zmanjkalo, ker ne nese več.

Glas poštenega nasprotnika

Na naš poziv, naj poštene nasprotniki povedo svoje mnenje, smo prejeli naslednje in priobčujemo brez komentarja:

»Nisem sicer zagrizen žerjavovec — kot bi se vi izražali — vendar mojo kroglico so dobivali — iz navade, ker je naša družina vedno veljala za napredno. V naši hiši je že nekaj desetletij »Slov. Narod« domač in človek dela kot ga navadijo. Berem marsikaj, toda na visoko belgrajsko politiko se bogve kaj ne razumem. Umor v Belgradu se mi je zdel strašen, kot vsak umor. Smilili so se mi otroci in ženi Basaričeka in Pavla Radiča. Jezil sem se na divjaškega Črnogorca, ravnotako pa tudi na grdo psovanje in zmerjanje Radičeve in Pribičevićeve koalicije, ki je gnala nesrečneže v smrt. Eni kot drugi so bili surovi do skrajnosti. Bral sem svoj čas, da je eden voditeljev opozicije dr. Drljevič celo prvi v parlamentu grozil z revolverjem.

Eno pa nas je pri vseh teh dogodkih naravnost pretreslo. Namreč to, da naenkrat berem v slovenskem listu, da so Slovenci morilec. Kajti, kaj se pravi, da je dr. Korošec moralno in formalno kriv umora, če ne, da je morilec. Kdo more drugače razumeti? Torej za vpitje Hrvatov in Pribičevićevih Ličanov naj bo sedaj odgovoren Slovenec, za strele Črnogorca naj bo kriv Korošec! Ali je mogoč Radiču zadržati roko, ali je mogoč Pernarju zamašiti usta, ko je psoval? Tu se neha vse! Slovenski list obrekuje Slovenca kot morileca brez vsakega povičja in vzroka. Vsi so nedolžni Pribičević, Radič — Korošec, ki je Slovenec, je vsega kriv. Ali ni dovolj, da je naš narod majhen, ali naj ga še pustimo blatiti in sramotiti od lastnih ljudi? Kdo bo verjel, da je Korošec morilec! To je sleparjenje ljudi.

Potem pa tista slika v »Jutru«. Saj menda nisem preveč pobožen, toda kaj vlačite Kristusovo trpljenje v političen boj. To je preveč! Po krivici dolžite Korošca umora, potem pa še to bogokletno slikanje. Slikajte končno Korošca, če hočete in kakor hočete, samo krivice pri tem ne delajte — Boga pa pustite na miru. Krivčnost hočete utemeljevati z Jezusovim trpljenjem! To je preveč, to se bo maščovalo. Kdo more še korakati v vaših vrstah

Najlepša razgledna točka med Savo in Črnim grabnom

Sv. Trojica nad Moravčami

Meni se hoče širokih ravnin
in svobodnega obzolja,
meni se hoče mogočnih višin,
vladajočih zemlje in morja...

(Oton Zupančič: Meni se hoče...)

Slovenija ima mnogo lepih razglednih točk s primeroma nizko nadmorsko višino, raz katero si lahko razgledamo slovenski svet. In to velja za kranjsko in štajersko plat, da se držim starih poimenovanj, kajti nadaljevanje in prehajanje Kamniških oziroma Savinjskih planin v »Urwald« razdeli vendar današnjo Slovenijo v dva tako bistveno različna dela, da na prvi korak ob meji vemo, kje neha »kranjska« — in kje pričneta zopet »štajerska« duša dihati, govoriti, živeti.

V svojem orisu se bom danes oziral samo na ljubljansko oblast — oziroma Gorenjsko. Tu imamo Ljubljanski grad s 364 m absolutne nadmorske višine — in s te nizke razgledne točke uživamo primeroma lepo, »v« kroženo razgledno panoramo, največ z razgledom po Gorenjski in potem za polovico višje razgledne točke so nekatere nekaj več: Šmarjetna gora (654 m), Šmarna gora (667 m — ozir. 676 m najvišji vrh), Sv. Katarina (772 m), Sv. Jošt (850 m), Sv. Primož v Kamniških planinah (842 m), Vranja peč (662 m) in Limbarska gora (768 m).

Vse te divne, romantične točke nam nudijo več ali manj zares užitek in občudovanja poln razgled po prelepi naši Gorenjski, po Ljubljanski okolici — Ljubljano ter deloma tudi po dolenskih predhribih in Krimu kakor tudi po Polhograjskih dolomitih.

Imamo pa razgledno točko, ki po svoji absolutni višini daleko zaostaja za omenjenimi, a po svojem čarobnem, obsežnem razgledu po celi Gorenjski, Notranjski in Dolenski brezprimeroma nadkriljuje Šmarno goro, Sv. Jošt in celo Limbarsko goro kakor tudi druge.

To je sveta Trojica nad Moravčami ali bolje: nad Domžalami, ki ima samo 526 m nadmorske višine (po specijalki).

I. Lega in dohod k Sveti Trojici pri Moravčah.

Sveta Trojica pri Moravčah leži približno ravno v sredini med Savo pri postaji Laze na eni strani in med veliko (dunajsko) cesto pri Brdu-Lukovici na drugi strani. Enaka razdalja jo loči tudi od postaje Domžale ali od postaje Laze za Savo. Dohod k Sv. Trojici je s tem že naznačen.

Lepega, jasnega nedeljskega jutra se popelješ od postaje Laze, se obrneš na postaji najaz proti Ljubljani in po skoro 10 minutni hoji prideš do brodnika ob Savi nasproti vasi Dolosko. Brodnik te na »ladji« prepelje čez Savo za belo »zeksarco«, kakor poje narodna pesem, nato greš skozi čedno vas Dolosko — in ker si abstinent — se ne ustaviš ne pri Jozelnu in ne pri Kračih in tudi pri Jašku v Kamenci ne. Kamenca je sosedna vasica od Doloskega naprej.

Od Kamenice greš med zelenimi jelšami najprvo po cesti — potem po pešpoti med travniki do Jerjavovega mlina. Tu se odcepi na levo pešpot na Vinje, a naravnost te vodi pešpot dalje po bregu do bregovskega Mežnarja, ki ga tudi na specijalki najdeš. Tu pri Bregarjevem znamenju se pot razcepi. Vožnja pot te vodi dalje mimo Mežnarjeve hiše in Oštatarja čez Hrib na Jemčevo znamenje in odtod ali k Sv. Trojici, ali na Vrh polje v Moravčah.

Pešpot od Bregarjevega znamenja naprej te vodi med bregovskimi njivami in travniki po vedno večjih strmihah do vasi Dolina in odtod po Strmi, zelo strmi Rebri naravnost na prelaz Sedovec, kjer zagledaš težko pričakovano Sv. Trojico in se ti neznan svet odpre.

Greš pa lahko od Joška pri znamenju skozi po cesti notri do cerkve k Vasi Vinje, od tu se povzpneš skozi Peklo po strmi Rebri na Sedovec. Vsi trije dohodi te pripravijo po kratki, strmi hoji v dobri pol uri do poštenega potu po obrazu in životu.

Ko si na vrhu Sedovca, imaš še deset minut do Sv. Trojice na Vrh.

Naj ti prozaično opišem še pešpot od Domžal do Svete Trojice. Tudi tu imaš tri glavne poti. Od postaje Domžal greš po veliki (dunajski) cesti skozi Vir-Dob, potem od Doba po oblatni cesti proti Krumperku skozi vas Gorjuško dalje skozi Svidrih po mostu čez potok Račo, kjer se začne občinska pot vzdigovati, ter te vodi pod hribom mimo Spodnje in Zgornje Brezovice v vas Zeje, kjer že zagledaš prelepo Sveto Trojico pred seboj na hribu s cerkvijo, župniščem in šolo. Hodil si od Domžal kakor od Laz slabo poldrugo uro in na zadnji tretini pota si se tudi do dobrega spotil.

Greš pa lahko z Domžal na Ihan, pod Tabrom čez Kravje brdo na Dobovlje in Zeje, kjer se obe poti strneta v eno, ki te pripelje k Sv. Trojici. Lahko pa se na Gorjuši pri »Klosterku«, ki ga je sezidal Lepi Tonček, obrneš po cesti proti graščini Krumperk, greš mimo nje po krumperških gozdovih do vasi Dobovlje in odtod v Zeje in k Sv. Trojici kot prej. Zadnje dve poti so bolj senčate, gozdnote, dočim je prva bolj odprta z vedno se spreminjajočim pestrim razgledom po kamniški in brdski okolici.

Seveda so lepi dohodi tudi z moravške, brdske in krtske strani, toda nas zanimajo dohodi le za ljubljanske izletnike. Zato, kdor je čil, pogumen turist in dober vztrajni pešec, pa pride v 4 urah iz Ljubljane peš po cesti mimo tovarne za klejskoz Sneberje,

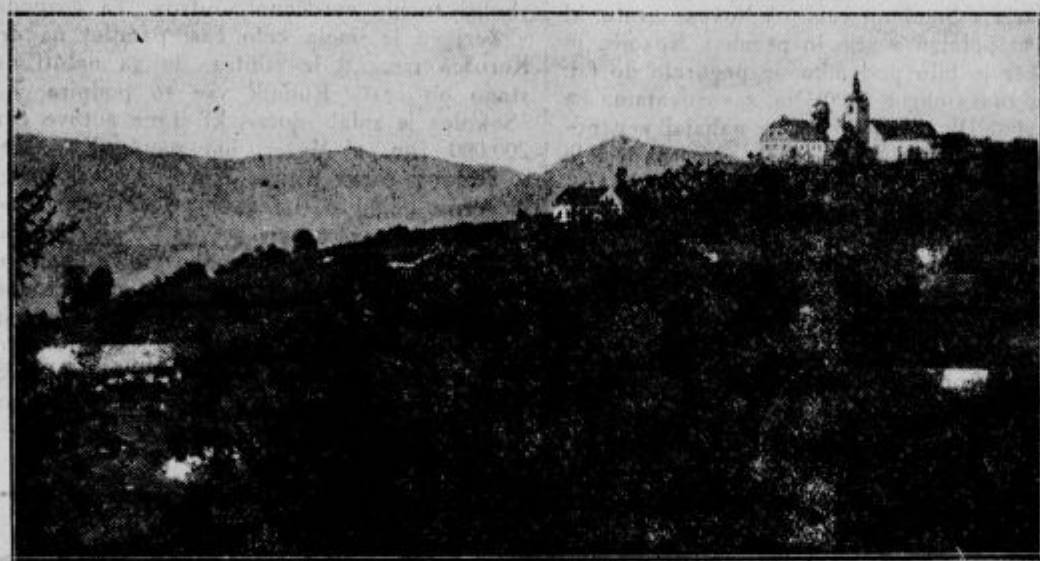
šentjakovski most, dalje po polju skozi vas Pšato in Malo Loko čez Kamniško Bistrico mimo Francona v Ihanu čez Zabje k Sv. Trojici. Pot je vedno lepa med zelenimi polji in pisanimi livadami ter senčnatimi gozdovi. Kdor je pa dober kolesar — se pelje po Veliki cesti do Zelodnika pred Krtino, kjer se nova moravška cesta na stran zavije in po tej prispe kmalu skozi Krtino in Brezje-Skocjan ter Studenec v prijetno vasico Zalog pod Sveto Trojico. Od tu ima samo 20 minut strme poti v hrib — in je že pri Sv. Trojici, kjer se mu nudi očarljiv razgled za njegov trud.

II. Razgled od Sv. Trojice nad Domžalami in Moravčami.

Razgled od Svete Trojice je zares naravnost očarujoč in impozanten.

Absolutna višina pri cerkvi 530 m, ki leži na stranskem, severnem odcepu grebena Cicelj-Brajdež-Krumperk ti odpre sledeči horizont:

1. Na severu: Prekrasne Savinjske (Kamniške) planine, na katere od nobene strani pogled ni tako lep in obsežen, kod od te. Centralna skupina se mogočno dviguje od raztrgane, a obenem masivne Kočne (2541 m), preko ostrih grebenov Skute ter strmo pada na usedlino Kamniškega sedla (Jermanova vrata), se zopet dvigne v strmeh loku v šir-

roke Planjave in navpično Ojstrico ter nato prehaja polagoma v položne oblike pašnikov Velike Planine (pastirstvo!) in v osamljene hribe proti Menini planini. Nam vsemi temi vrhovi in planinami pa kraljuje ponosni Grintovec s svojo piramidno obliko.

Ce se spustimo s Kočne preko globoke začrtane doline Kokre, preidemo po Zaplati s »Hudičevim borštkom« na Storžič. Nato se začne podolžna grebenska vrsta prednjih Karavank: Begunjska, Zelenica, Stol (2236 m), Golica, Kepa, Peč, kjer je meja treh držav: Jugoslavije, Avstrije in Italije.

Na zapadu moli v izbočenem loku Špič iz Martuljkove skupine, nato Škratica in potem naš sivi poglavar: Triglav (2864½ m). Dalje sledi naše oko preko Kanjevca na grebene in doline Sedmerih jezer — izza katerih gleda samo kljukasti vrh: Krn!

Nato sledi Črna prst z Bohinjsko kotanjno — Ratitovec — Jelovca, Pertovč — Porezen, Blegaš in Polhograjski dolomiti: Na jugu: Javornik — Snežnik — Krim, nato Dolensko gričevje: Janče — Prežganje. Nazadnje nas pozdravi nagajivi dolenski Kum s svojo trezno glavo.

Od Sv. Trojice vidimo torej ravninski, sredogorski in visokogorski svet. Pogled na Alpe je krasen — bodisi spomladi, ko vse zeleni in gledamo cvetoča polja ter visoke planine z ostanki večnega ledu in snega, bodisi v ostri, mrzli zimi, ko gole skale in čeri, deloma pokrite s snegom, štrlijo svoje glave mogočno v nebo.

Sveta Trojica nad Moravčami in Domžalami ima torej vsekako prvenstveno centralno lego v Kranjski; od tu vidiš v istem hipu: Grintovec — Triglav, Snežnik in Krim.

III. Razgledne znamenitosti z Vrhov Sv. Trojice

Nad 60 (nekateri trdijo celo čez 100) mičnih cerkvic in mogočnih cerkva vidiš po bližnjih in daljnjih gričih in gorah samevati, stlovati in kraljevati. Tam nad moravško dolino se dviga širokopoleča Limbarska gora z mogočno cerkvijo sv. Valentina in sv. Tilna, spodaj pa je prelepa moravška fara, ki nima para, z dvema stolpoma in cerkvijo sv. Martina. Okrog Moravč vidiš cerkve-podružnice: Sv. Petra in Pavla na Vrhpolju, sv. Andreja, Zalostna M. B. v Hribcah, Marija na Litiji, Sv. Mohor in Fortunat, Spodnji in Zgornji Koseze, Gradišče itd. V neposredni bližini Moravč opaziš venec starih gradov: Tustanj, Česnjice, Belnek in Zalog. Razum Belneka so danes vsi v kmečkih rokah. V Moravčah je rojstni kraj pisatelja-romantika dr. Fr. Delela. Tu se je rodilo »Kislo grozdje«, »Prihajač« itd.

Tam tik pred seboj vidiš graščino Brdo, kjer stoji v domuje dom in rod Kersnikov. Tu je živel, pisateljaval in poslančeval Janko Kersnik; — zadaj v Črnem grabnu Franjo Maselj-Podlimbarski (Gospodin Franjo!) in Andrejčkov Jože-Podmilšak. In tam gori na Česnjicah pri Karmelski Materi božji pase svoje ovčice pisatelj Pavel Perko, ki nam pošilja pozdrave »Z naših gora«, zapadno od Česnjice se razprostira lepo Zlato polje s svojo spokornico Marijo Magdaleno in nad Zlatim poljem in brdskimi hribi in griči stoji na Vranji peči sveti Urh z lepim razgledom. In naprej — in naprej — povsod same zgodovinske cerkve in gradovi. Spodaj pod Vranjo pečjo so Rova, zadaj zgodovinski Stareto grad Kolovec z lesno industrijo, potem Radomlje, Homec z božjo potjo, Komendo s sv. Petrom, kjer je župnikoval in glavaril Pregljev »Peter Pavel Glavar« ter zapustil Komendanom v vedni spomin »Glavarjevo bolnico«. Nad Komendo so Tunicne s sv. Ano — božja pot naših mladih mater — nad Tunicami se dviga St. Urška gora s Svetim Ambrožem in nad njim Krvavec s svojo planinsko kočjo. V kamniških planinah nad Stranjami, Črno in Gozdom pa pasejo svoje ovčice Sv. Primož ter Sv. Peter in Pavel po Veliki planini. Vse te lepe točke vidiš posejane po predgorju Kamniških planin in hribov.

Tik pod Sveto Trojico pa čepijo Sv. Kančjan v Brezju, Sv. Lenard nad Krtino, St. Vid pri Prevojah, kjer je bil dr. Jakob Zupan doma, Sv. Martin v Dobu, gori v smrekovem Homcu pa vabi k sebi Marija verne od blizu in daleč, ravno tako na Gorici v Domžalah. V krumperškem gozdu stoji nad Ihanom Tabor sv. Kunigunde še iz turških časov. Tudi na Krtini (še danes) v Dobu in na Gorici so bili do nedavnih časov hranjeni turški tabori-zidovi. Na ravnem pod Sv. Trojico so starinski gradovi: Krumperk, Čemšenik in Černelo ter Voljši potok. Za Savo sta graščini

in posavsko polje — kakor tudi slovenski prestolico z gradom.

Sveta Trojica je tudi važna strategična točka: obvlada prehod v Savsko in moravško dolino in Črngrab. Jemčevo znamenje je imenitno križišče potov z ene doline v drugo. Cesta (pot) ki vodi izza Save tod čez Konfin (staro ime) mimo »Tovorovega gradu«, se še danes imenuje v ljudski govorici »Velika cesta«. Razvaline Tovorovega gradu se dvigajo ravno nad vasio Dolina in so jako stare. Že Valvazor pravi, da so v njegovem času bile tu že same razvaline. Grad se je prvotno imenoval Koprivnik, a danes se imenuje tako samo še ena parcela na »Koprivnici«. — Tod mimo so v srednjem veku in še pozneje — tvorili in od tod ime po sedanjem posestniku: Tovorov grad. Srednjeveški vitezi — ravbarji so se z gradu Koprivnik preselili v začetku novega veka v ravnino: na Ravbarjev grad: Krumperk pri Dobu. Iz razvalin Koprivnika so pozneje sezidali Trojiško cerkev (pred l. 1759.) in župnišče. — Tovorov grad je lepa razgledna točka, ki nudi krasen pogled za Savo tja proti Zalogu, D. M. v Polju in beli Ljubljani.

Kraj Sv. Trojice sama zase je katastralna občina z vasi Vrh, Konfin, Viševak, Zalog in Kokošnje. Politična občina je Brezovica, ki meji na občine Ihan, Domžale, Dob, Krtina, Moravče in Dolosko. Ljudstvo je dobro, konservativno in se peča s poljedelstvom in živinorejo. Zemlja je debela, bolj ilovnata, vendar je svet kraskega značaja z značilnimi dolinami in jamami in z malo studenci. Voda je pitna in zelo zdrava, samo premalo jo je. Glavni studenec pride šele pod Lačnim vrhom v vasi Rača z imenom Rača na dan. V suši trpijo ljudje veliko pomanjkanje vode. Vozijo jo iz Rače, ki je poleti mrzla, pozimi topla.

Interesantna so domača hišna imena, ki so nemška in slovenska: vas Vrh: (n) Blek, Blekar (sl): Čajza, Gode, Škrabana? — Viševak: (n) Blekar, Gmajnar, Grof, Celar in Deus (?); (sl): Ostanek, Rožič. — Zeje: Fürst (n) Bežjak, Kr(i)žan, Kržan, Vrbar. — Dolina-Hrib-Vinje: (n) Hamon (?), Gros, Grošin, Majer, Oštatar.

Blagopok, ljubitelji narave: prof. Orožen in Rutar, Vinko Borštner in Levec, kakor tudi drugi pisatelji in naravoslovci so večkrat radi posečali to zanimivo razgledno točko. Dobro bi bilo, če bi se tudi g. nadzornik Wester, ki ima zadnje čase malo turistiko v ljubljanski bližini in širši okolici takorekoč v »zakup«, tudi za Sv. Trojico malo pozanimal. Domačini pravijo, da bi po zimi tudi smučarji prišli tu na svoj račun. Tudi plezalne ture (seveda kratke) bi se lahko napravile po Rebri na vrh Brajdež in Tovorovega gradu. V bližini Svete Trojice — v Zagorici pri Vehovcu, eno uro proti jugovzhodu leži rojstni dom barona Jurija Vege. — Drugih znamenitih mož, ki so v bližini in daljni okolici doma, ne bom našteval.

Končam: Sveta Trojica nad Moravčami in Domžalami je najlepša razgledna točka med Savo in Črnim grabnom, ki obvlada razgled ne samo po celi Gorenjski, temveč skoro po celi Kranjski. —

Pripis: Veliki cerkveni ljudski shodi pri Sveti Trojici se vrše vse štiri kvaterne nedelje. Zlasti na kvaterno nedeljo po binkostih in v jeseni privre vse polno ljudstva od blizu in daleč na ta mični griček. Tudi Ljubljancem ta dva »semnja« toplotno priporočamo kot priliko za izlete.

Dr. Val. Rožič:

Atom:

Nova župnija Sv. Frančiška Asiškega v Ljubljani

Petero župnij v Ljubljani je dobilo preteklo nedeljo novo sestro v župniji sv. Frančiška Asiškega v Spodnji Šiški. Vsed naglo naraščajočega prebivalstva v Spodnji Šiški, je nastala nujna potreba temu mestnemu okraju preskrbeti novo cerkev. Do leta 1925. je imela Šiška le malo podružnico, ki obsega komaj 300 ljudi; število prebivalcev pa je rastle od leta do leta. Okoli leta 1910. že 4903, l. 1925. pa že nad 8000; samih šoloobiskujočih otrok je 1073.

Dolgo let je morala zadostovati za nedeljsko službo božjo mala podružnica sv. Jerneja, toda že v začetku nezadostna je od dne do dne postajala bolj očitno, da je premajhna. V tej sili so frančiškani sprosil od vlade, da jim je prepustila leseno barako, ki je v vojnem času služila kot vojaška baraka za kapelo in za kino. Po prevratu leta 1918. je služila kot stanovanje 6 družinam. Leta 1920. je bila prepuščena frančiškonom za opravljanje službe božje in je bila še isto leto prenovljena in blagoslovljena. Ker baraka ni namenjena za trajno rabo, zato je bila tudi temu primerno slabo postavljena. Še leta 1921. je bila podprta z 10 lesenimi tramovi; leta 1925. so jo podprli še ob straneh. Kljub vsemu podpiranju pa je zob časa dalje kizljal na nji in že leta 1924. je neki inženir izrazil bojazen, da se bo sama podrla. Nujno je bilo torej treba misliti na novo cerkev.

Kupili so frančiškani sicer že leta 1914. pod provincijalom P. Angela Mlejnika svet ob Celovski cesti, na katerem naj bi se zidala nova cerkev. Toda prišla je svetovna vojna, ki je prekrizala vse načrte.

Leta 1921. dne 23. avgusta so svet, določen za zidanje cerkve prodali, ker je bil preblizu mesta ter so kupili večji kos zemlje, prostor, kjer je stala Rohmanova milarna. Šiška se je namreč ravno na tej strani najbolj

širila. Isto leto je bila ustanovljena družba za zidanje cerkve v Šiški, katere pravila je potrdil 31. oktobra 1921 škofijski ordinariat, 7. novembra istega leta pa tudi pokrajinska uprava za Slovenijo.

Najprej se je leta 1921. dvignila za eno nadstropje bivša Rohmanova pritlična milarna, da bi tako služila kot samostan katehetom, ki so dotedaj ob vsakem vremenu dnevnim morali hoditi iz Ljubljane poučevat v šolsko šolo. Istočasno pa so začeli zbirati potrebne sredstva za zidavo nove cerkve. Največji zaslug pri zbiranju so si stekli p. Placid Fabiani, P. Salvator Zobec, P. Adolf Čadež i. dr., ljubljanski tretjeredniki in mnogi drugi udarje tretjega reda po Kranjskem in Štajerskem. Načrte za cerkev je napravil brezplačno vseučiliški profesor na ljubljanski tehniški, znani arhitekt Josip Plečnik. Zastopnik provincije g. inženir Anton Suhadolec je delo z veliko požrtvovalnostjo vodil in nadziral. Spomladi leta 1925. pod provincijalom dr. P. Regalata Cebulja se je začelo z zidavo, tako da je bil 28. junija istega leta blagoslovljen temeljni kamen. Cerkev je dolga 47 m, široka 34 m, in visoka znotraj 13 m. Cerkev je centralna stavba, zidana v starogrškem slogu. Glavni prostor, nekoliko nižji kot obstranski hodniki, je obmejen od dvanajst mogočnih in vendarle vitkih stebrov v strogih toskanskih formah, ki dajejo notranjosti cerkve posebno veličanstvo. Obstranske hodnike veže z glavnim prostorom treje položni stopnice. Mogočen element so stebre, cela stavba jih bo imela okoli 70. Strop tvorijo lesene kasete v obliki podolžnih štrikotnikov, Svetloba pada posredno v prostor in mu daje neko mehko, jasno, enakomerno luč. Oko sili takoj v središče — k altarju. Prezbiterja, v smislu od ljudstva ločenega dela ni. Enkrat dovršena bo cerkev prava umetnina, kakor dokazuje že ime arhitekta samega. Cerkev je blagoslovil stolni prošt Andrej Kalan dne 3. oktobra 1926 na dan 700 letnice sv. Frančiška Asiškega, kateremu na čast je bila zidana, ter tvori tako najkrasnejši spomenik

Kaj je novega

KOLEDAR.

Nedelja, 15. julija: Vladimír, Henrik, Baldwin. — Solnce vzide ob 4.31 in zaide ob 7.41. Ponedeljek, 16. julija: Dev. Marija Karmska.

ZGODOVINSKI DNEVI.

15. julija: 1606 se je rodil slikar Pavel Rembrandt (R. Harmensz van Ryn). — 1894 se je otvorila prva planinska koča Slovenskega planinskega društva na Črni prsti. — 1291 je v Speyru umrl Rudolf Habsburški.

16. julija: 622. Medžra. Mohamedov beg iz Meke v Medino. Začetek mohamedanskega časovnega štetja. — 1857 je umrl francoski pisatelj Jean P. de Berger. — 1872 se je rodil norveški potovalec na severni tečaj Roald Amundsen. — 1902 je umrl komponist Henrik Hofmann. — 1906 je ljubljanska plinarna prešla v slovenske roke. — 1054 cerkveni razkol med zahodno in vzhodno cerkvijo. Meseca julija 1860 se je v Celovcu ustanovila družba sv. Mohorja.

★ **Somišljeniki!** Dobili smo ogromno število protestov proti krivični pisavi nasprotnega časopisa. Poslali so jih občinski odbori, politične in druge organizacije. To je dokaz, kako misli slovensko ljudstvo o demokraciji in radičevih ter o njih ogabnem boju proti dr. Korošcu. Sedaj pa je treba dejanj in spet dejanj, da pomni lažnapredni tisk in njegovi podpiratelji, kdaj so sramotili naš narod in njegovega voditelja.

★ **Dolenjci! Belokranjci!** Največja orlovska prireditel v Dolenjskem bo letos v Novem mestu ob blagoslovitvi prapora novomeškega in šmihelskega Orla v nedeljo 5. avgusta. Zjutraj budnica, sprejem gostov pri depoldanskih vlakih, ob pol 9 kratka pridiga, potem blagoslovljenje praporov in sv. maša (mil. g. prost Cerin) v kapiteljski cerkvi. Spreved skozi mesto, ob pol 2 litanije pri božjem grobu, ob pol 3 telovadba na Grmu. Sodeluje več godb. Polovična vožnja po vseh progah Dolenjske. — Odseki vse Dolenjske, pripravljajte se, pridite. Ugodna zveza za povratek.

★ **Biserna maša.** Iz Sv. Marjete pri Rimskih toplicah poročajo: G. zlatomašnik Edvard Janžek bo 22. t. m. obhajal svojo biserno mašo. Kot bivši dolgoletni šmarješki župnik si je pridobil veliko zaslug za župnijo. Pozidal je lursko podružnico, povečal in olepšal župnijsko cerkev ter uspešno deloval v cerkvi in izven nje. Za svoja leta je izredno krepak in ima še sedaj pozno sv. opravilo. Bog ga ohrani čilega in zdravega do skrajnih mej življenja!

★ **Marijin dan na Šmarni gori.** Povodom slovenskega posvečenja novih šmarogorskih zvonov po presvitem gospodu knezoškofu bo dne 15. avgusta na prijazni Šmarni gori velika marijansko-mladinska prireditev pod naslovom Marijin dan, ki se je udeležijo slovensko katoliško ljudstvo iz vseh delov Slovenije. Poleg cerkvenega bodo nastopili tudi govorniki-lajiki in navduševali poslušalce za veliko marijansko misel. Kakor so iz vseh delov Slovenije prihajali darovi za lepo šmarogorsko zvonilo, tako bo tudi Veliki Šmaren pokazal, kako verni slovenski narod časti nebesko Kraljico. Natančen spored slovesnosti se objavi pozneje, že danes pa se opozarja na to izredno prireditev vse bližnje in daljne Marijine kongregacije in ostala naša društva. Staro in mlado pohiti 15. avgusta na Šmarno goro!

redkega in lepega jubilejnega leta. Od tega leta dalje se v nji redno obhaja služba božja, dasiravno cerkvi še mnogo manjka.

Točno eno leto pozneje dne 4. oktobra 1927 ob zaključku jubileja, je bila cerkev toliko dozdana, da je mogla biti posvečena. Posvetila sta cerkev dva slovenska cerkvena kneza, škofa dr. Ant. Bonaventura Jeglič in dr. Karlin. Ta dan je Šiška postala začasna ekspozitura, da je mogla bistveno vršiti vse dušnopastirske posle, dokler se ne bi vsa stvar uredila ter bi postala samostojna fara.

Nenavadno hitro — take reči se rešujejo običajno zelo počasi — je dosegla Šiška tudi svojo poslednjo dopolnitev v dušnopastirskem oziru, postala je povsem samostojna župnija. V nedeljo 8. t. m. je prevzeli knezoskof napovedal običajno vizitacijo ekspoziture v Sp. Šiški. Ob prisotnosti velike množice vernikov se je vršil ob 9 slovesni sprejem g. knezoškofa. Med službo božjo je bila razglašena popolna samostojnost šišenske ekspoziture in s tem ustanovljena nova župnija sv. Frančiška v Ljubljani.

Delokrog nove župnije se razteza od meja sedanje župnije Marijinega Oznanjenja proti severovzhodu. Njene meje tvorijo Suvoborska, Lavričeva, Einspielerjeva in Kobaridska ulica do konca arzenala, potem Gorenjski kolodvor in Ruska ulica. Na drugi strani je njena meja od konca Cekinovega grada do šišenskega vrha. Od šišenskega vrha dalje pa se razteza meja po francoskih okopih do meje mestne občine. Prav tako tudi na Dunajski cesti od Stadionla dalje do meje mestne občine.

Dobri Bog naj blagoslovi delo nove župnije v tem delavskem kraju ter naj nagne srca dobrotnikov, da bomo čimprej mogli videti veličastno cerkev sv. Frančiška v svoji dovršenosti, kakor je zamišljena od slovenskega umetniškega genija profesorja Plečnjaka.

★ **Poziv umetnikom kiparjem.** Umetniški oddelk ministrstva prosvete poziva v U. br. 1666 od 4. julija 1928 vse umetnike kiparje, naj mu čim prej pošljejo fotografske snimke svojih najboljših del. Naše londonsko poslanstvo je bilo namreč obveščeno od g. Omonieja, izdajatelja velikega dela o svetovnem kiparstvu, da želi v to knjigo vstaviti 15 do 20 snimkov del naših kiparjev. Zadeva je občege interesa za našo državo in za našo kulturo, zato je želeli, da noben naših umetnikov te prilike ne zamudi in pošlje zaprosene fotografije brez odloga umetniškemu oddelku ministrstva prosvete, sklicujoč se na gornji odlok.

★ **Dan Jugoslovenske Maticice.** Za praznik 8. septembra t. l. pripravlja Jugoslovenska Matica v Ljubljani več celodnevni prireditev, kojih izkupiček je namenjen narodno-obrambenemu delu. Program prireditev bo pravočasno objavljen, vendar pa prosi Jugoslovenska Matica že sedaj vsa društva in organizacije, da ne prirejajo na ta dan lastnih prireditev, ki bi gmotno in moralno škodovali tej edini prireditvi Jugoslovenske Maticice. — Odbor.

★ **Nov požar v Smolenji vasi.** Dne 13. julija t. l. med drugo in tretjo uro zjutraj je zopet izbruhnil požar pod kozolcem Antona Seničarja v Smolenji vasi pri Novem mestu, ki je bil napolnjen z ržjo in pšenico. Kozolec in vse, kar je bilo pod njim, je pogorelo do tal. Škoda znaša okrog 9000 Din, zavarovalnina pa samo 400 Din. Kozolec se je nahajal v neposredni bližini Seničarjeve hiše vmes pa je bilo drevje, kar je pripomoglo, da so hišo obvarovali pred ognjem. Domneva se, da je bil požar v Smolenji vasi 5. julija t. l., o čemer je »Slovenec« že poročal, kakor tudi ta požar pod taknen, kar je toliko bolj upravičeno, ker je bil med tem časom, t. j. v noči od 7. na 8. julija t. l. ravno na tak način podtaknjen požar v Gabrjih pri Brusnicah, ki je uničil enemu posestniku vse gospodarsko poslopje, drugemu pa skedenj. Ljudstvo je silno zbežano, ker grozi nesreča ravno sedaj ob času žetve. V

Smolenji vasi je postavljena požarna straža. Ta straža se bila kratko pred izbruhom požara pri Seničarjevih poslopjih, ko pa se je odstranila na drugi konec vasi, je izbruhnil pod Seničarjevimi kozolcem ogenj.

★ **Samomor.** V neposredni bližini Kranja se je vrgel včeraj ob 11 dopoldne neznan človek pod vlak, ki je vozil v Ljubljano. Ko je vlak ustavil, je bil mož že mrtev. Samomorilec je 40 letni čevljarški pomočnik Franc Fajon iz Kranja. Bil je poročen, toda ločen. Zapušča šest otrok. Pri njem so našli dve poslovnici pismi, eno na njegovega mojstra, drugo pa na ženo.

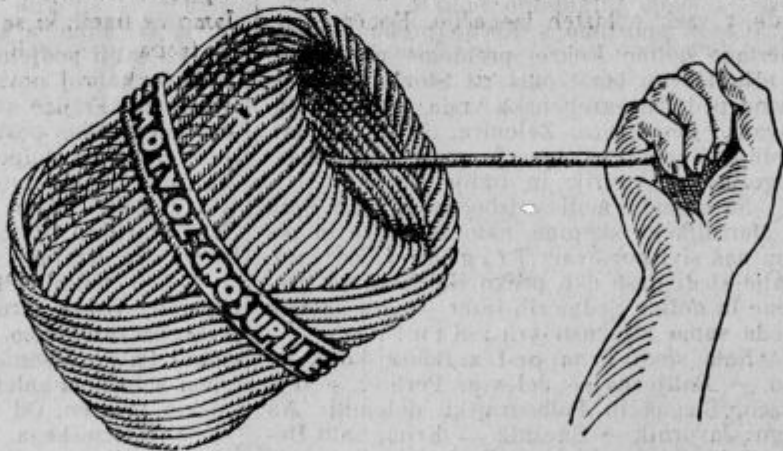
★ **Slovesna otvoritev in blagoslovitev novega železniškega postajališča v Jevnici,** med postajama Laze in Kresnice, se bo vršila v nedeljo dne 5. avgusta t. l. in sicer takoj po prihodu in prvem postanku vlaka, ki odhaja iz Ljubljane gl. kol. ob 14.10. Po otvoritvi bo v senci prijaznega gozda velika ljudska veselica, kjer bo za razvedrilo in okrepčilo najboljše preskrbljeno.

★ **Neznosne razmere v svinčenem rudniku v Mežici-Crni.** Svinčeni rudnik v Mežici-Crni odpušča sedaj po vrsti delavce, ker pravi, da je obrat predrag. Mi se temu čisto nič ne čudimo. Prej je bil en inženjer, sedaj jih je osem. Zato pa je tudi ozračje postalo tako napeto, da mogoče v celi Sloveniji ni nikjer tako. Kdor ni SDS, kdor ni pri »Sokolu«, kdor ni naročnik »Jutra«, ne velja nič; zato imajo pa tudi razen nastavljenecv skoraj vsi »boljši sociji« naročeno »Jutro«. Ta gospoda v Zerjavu je imela celo čas, pamflet na dr. Korošca izrezati iz »Jutra« in ga nabiti na steno ob cesti. Rudnik vse to podpira. Za »Sokole« je zidal »dome«, ki stane gotovo čez 200.000 Din, v Mežici jim napravil igrišče, v Zerjavu zopet drugo. Sokol dobiva redno mesečno podporo, izrednih pa cel kup. Vse kar se dela pri »domu« gre na račun rudnika. Železnica je Sokolom vedno na razpolago, učenci meščanske šole pa morajo peš. Za vse drugače misleče delavce pa ni nič kot prezir in nezaupnost in sumničenje. Ravnateljstvo pa ne pomisli, da s tem, ko pusti po SDS uradnikih duševno usuznjavati delavstvo, vzgaja veliko bolj komunizem kot učitelj Morderdorfer.

Motvoz Grosuplje

uporabljati:

lahko in hitro delo
prihranek
sigurnost in
zadovoljnost odjemalcev

Zahtevajte cene in vzorce zastoj in franko

Tovarna motvoza in vrvarna d. d.
Grosuplje pri Ljubljani

Victor Hugo:

Dva revčka

Skozi veliki Luxembourgški park sta šla dva dečka in se držala za roke. Prvi je mogel imeti kakih sedem let, drugi morda pet. Ker sta bila vsa premočena od dežja, sta šla po oni strani drevoreda, kjer je sijalo solnce. Starejši je vodil mlajšega. Bila sta raztrgana in bleda in človeku se je zdelo, kot bi videl plaho zver.

Tedaj spregovori manjši: »Zelo sem lačen!«

Starejši, ki je bil že nekak varuh mlajšega, je vodil svojega brata za levo roko, v desnici pa je držal palico, ki jo je pobral med potjo. Tako sta prišla do velikega vodnjaka in se vsedla za labodnjak, da se skrijeta.

Skoraj v istem trenutku sta se približala velikemu vodnjaku neki gospod okrog petdesetih let in šestleten fantek. Najbrže je bil oče s svojim sinčkom. Otrok je držal v roki velik kolač. Mala revčka sta opazila, ko je prišla ta »gospoda«, in se še bolj skrila.

Oče in sin se ustavita poleg vodnjaka, kjer je bilo vse polno labodov. Tedaj so labodje začeli plavati po vodnjaku in pri tem se je videla vsa njihova krasota, da so bili res veličastni.

Deček je ugriznil v kolač — a takoj izpljunil grizljaj in jel jokati.

»Čemu jokaš?« ga vpraša oče.

»Nisem več lačen!« odgovori dete.

»Saj se kolač ne je radi lakote!«

»Oh, ta kolač ni zanič, ker je že suh!«

»Zato menda ne boš jokal!«

»Ne bom!«

Oče pokaže z roko na labode:

»Vrzi ga labodom!«

Otrok se je obotavljal: če kdo ne more kolača sam pojesti, se to menda ne pravi, da

ga mora dati drugemu!

Oče nadaljuje: »Bodi človečanski! Do živali moraš imeti usmiljenje!«

In vzel je sinček kolač in ga vrgel v vodo. Kolač je padel blizu ograde vodnjaka.

»Vrniva se!« je dejal oče.

Iz skrivališča sta tedaj skočila mala revčka. Mlajši je gledal kolač, proti kateremu so plavali labodi, starejši se je oziral za meščanom, ki sta odhajala. Oče in sin sta krenila na stezo in izginila med drevjem.

Čim sta onadva izginila, se je starejši deček urno vlegel na trebuh na zaokrožen rob vodnjaka; z levo roko se je držal za ogrado in visel nad vodo — toliko da ni padel vanjo — v desni pa je stiskal palico in hotel doseči kolač. Ko so labodje zapazili svojega nasprotnika, so jeli hitreje plavati; pri tem pa so povzročili valove, ki so zadevali ob kolač in ga polagoma približevali dečkovi palici. Ze so bili labodje pri kolaču — tedaj pa ga je tudi palica dosegla! Deček udari s palico po vodi, da počene labode, pri tegne kolač k bregu, ga pobere in stopi na noge.

Kolač je bil napit vode, toda siromaška sta bila lačna in žejna. Starejši ga je prelomil na dva dela, večjega in manjšega, vzel manjšega zase, večjega pa dal malemu lačnemu bratu.

(Iz francoščine: J. G.)

Orlovske kroje in potrebšine

kupujte le pri lastni

Društveni nabavnizadruzi

Ljubljana, Ljudski dom

HLADILNE OMARE
izolirane s plutovino za
gospodinjstvo, delikatese in
mesarje izdeluje **VEHA**
LUBLJANA Gospodarska
cesta 8.

★ **Prošnja za harmonij.** Katoliški župnik v Nišu prosi, da bi mu jaz preskrbel harmonij za njegovo cerkev, ozir. pevsko društvo, seveda brezplačno, ker je ondodna župnija brez vseh denarnih sredstev. — Ali je kak človek v Sloveniji, ki ima harmonij, ga več ne potrebuje in bi ga hotel darovati? Zelo bi s tem pospešil katoliški življenj v Nišu, kjer deluje mnogo Slovencev. Prosim na moj naslov. — P. Hugolin Sattner, Ljubljana.

★ **Popust na šolnini enoletnega trgovskega tečaja.** Ant. Rud. Legat, Maribor. Uradniki, poduradniki in delavci kakor tudi manj premožni in njih pripadniki imajo popust na šolnini. Takšne prošnje naj se pravočasno vložijo na direkccijo trgovskega tečaja Ant. Rud. Legat, Maribor, Slovenska ulica 7, tel. 100, ker se zaradi velikega navala ne bo moglo ozirati na zakasnele vloge. Prospekti brezplačno.

★ **Pretkan slepar.** Propalost posameznih ljudi je že taka, da zlorabijo celo molitve za preslepitev svojih žrtev. Pretekli teden je prišel h posestniku Francu Hotku v Podvinje pri Kapelah neki hrvaško govoreč tujec, ki je začel Hotku pripovedovati svojo nesrečo. Rekel je, da je premožen, da ima v Brčki v Bosni z očetom veleposvestvo in da se je slučajno nahajal po opravkih v Zagrebu, ko so se vršile zadnje demonstracije. Po nesreči je zašel med demonstrante, bil je ranjen, in prepeljan v bolnico. Policija mu je zaplenila denar nad 100.000 Din in zlato uro. Ko je v bolnici že okreval, se je bal, da bi ga policija ne aretirala in zato je zbežal iz bolnice. Sedaj išče zanesljivo osebo, ki bi šla k njegovemu očetu v Brčko v Bosno po obleko in denar. Tujec je rekel Hotku, da mu kraj tako dopade, da bi ostal čez poletje kar tukaj, če dobi sobo in da bi prišel še njegov oče na oddih. Hotko je neznanu res pokazal prazno sobo, s katero se je tujec zadovoljil. Gospodinja je hotela gospodskemu gostu posebej oddeliti obed, vendar se je tujec branil in prisedel kar k družini. Pred jedjo je tujec snel s stene molek in molil naprej, kar je na vso družino napravilo za tujca zelo ugoden vtis. Po obedu je neznanec prigrvarjal Hotku, da bi šel za dobro nagrado k očetu v Brčko po obleko in denar. Hotko se ni mogel želji ustaviti in je obljubil, da bo šel. Nato ga je tujec prosil, naj mu posodi boljše obleko, češ, da bo očeta bolelo, ko bo videl sina v slabi obleki, v kateri je ušel iz bolnice. Tudi tej želji je Hotko ugodil in posodil tujcu svojo novo obleko. Tujec je še domačega strica naprosil za uro, veržico, srjaco in nogavice, kar mu je ta zaupal, misleč da ima poštenjaka kot gosta. Naslednjega jutra se je Hotko odpravil v Brčko v Bosno. Po njegovem odhodu si je tujec sposodil od gospodnje 100 Din, nato pa odšel na dopoldanski izprehod, s katerega se ni več vrnil. Drugi dan se je iz Bosne vrnil Hotko, ki je v Brčki zaman iskal očeta svojega gosta. Prekasno je spoznal, da je nasledel sleparju, ki ga je menda tako hipnotiziral, da se mu ni mogel zoperstaviti. Oškodovan je za 2000 Din. Goljufu pa je že zagrebska policija na sledu.

★ 8. septembra se vrši žrebanje številik kolesarske loterije Jugoslovenske Maticice, ki obsega 600 raznih dobikov, med glavnimi eno motorno kolo in dvajset navadnih koles solidnega francoskega izdelka. Izžrebane številke bodo objavljene v vseh časopisih, dobiki pa bodo onim, ki jih zadenejo, dostavljeni na dom. Srečke po 10 Din so naprodaj pri vseh podružnicah Jugoslovenske Maticice v Sloveniji, po raznih trafikah v Ljubljani in pri Jugoslovenski Matici v Ljubljani, Selenburgova ul. 7-II.

★ **Švicarska letovišča in zdravilišča.** Po inicijativi »Švicarskega društva za balneologijo in klimatologijo«, »Švicarske prometne centrale«, »Zveze švicarskih kopališč« in »Švicarskega hotelirskega društva« je izšla v založbi Julija Wagnerja v Zürichu priročna knjiga o švicarskih letoviščih in kopališčih »Schweizerisches Bäderbuch«. — Knjiga je tehnično sijajno opremljena, ima 242 strani in 12 umetniških prilog. Delo podrobno obravnava vse švicarske zdravilne vrelce, klimatska zdravilišča in sanatorije. V uvodnih člankih piše dr. E. Mory o indikacijah, dr. H. Keller pa o uporabi in delovanju zdravilnih vrelcev. V referatu o kopališčih jih dr. R. Jaeger razporeja po njihovi kemični sestavi ter navaja za vsako skupino indikacije. O sanatorijih poroča dr. E. Cattani. Knjiga vsebuje še mnogo drugih tudi za laike razumljivih člankov o zdraviliščih in letoviščih v Švici. Na ta način nam nudi »Schweizerisches Bäderbuch«, ki je izšel v nemškem jeziku zelo važno sredstvo za orijentacijo, ki bo gotovo našla ugodno oceno v onih krogih, ki iščejo zdravja in okrevanja v Švici, za zdravnike pa predstavlja knjiga izvrsten vademecum.

★ **Obлак se je utrgal.** Mesteca Kruševo v Macedoniji in njegovo okolico je zadela pretekli teden huda nesreča. Po soparnem, vročem dnevu, je pričelo okrog pol 4 popoldne deževati, kot bi lilo iz škafa, dokler se ni utrgal nad mestom oblak in so se velike vodne

Anton Cerar-Danilo sedemdesetletnik

Kdor pozna našega Danila — in to ni samo vsa Ljubljana in Slovenija — se bo vnovič zavzel, da prihaja Danilo zopet z visoko jubilejno številko. In vendar je res, da je bil A. C. Danilo rojen 15. julija 1858 v Ljubljani in krščen pri kamnu Svetega Jakoba. Danes, sedemdesetletnik, je čil in čvrst ter mladeniško prožen in vesel. Nad petdeset let gledališkega življenja, več trpkih kot veselih dni, ga ni potrla, ampak je z delom in dobro voljo sodeloval pri ustvarjanju slovenskega gledališča in dočkal boljše življenje slovenskega igravca.

Ob tej priliki ne bomo vnovič poudarjali, kako je bilo Danilovo življenje tesno združeno z zgodovino in razvojem našega narodnega gledališča, kako se je boril v bedi in pomanjkanju za kruh, kako je vodil svoje tovariše po deželi in zunaj nje in prišel z njimi celo v Črno goro in Srbijo, kako je sodeloval pri prvih predstavah naših podeželskih odrov, postregel vsakomur, kakor je mogel in znal in sam prirejal igre za oder — Danilo je živa kronika slovenskega gledališča. Tudi svojo družino je domala vso posvetil gledališču. »Večni mladenič« na ulici in »papa« v gledališču je skoraj živo nasprotje sedanjemu času. Ne pozna kriz in zaprek, ne penziona ne menjanja predstojnikov, on je avtoriteta zase. Gledališko življenje, polno nemira, najstrastnejšega boja in konkurence ga ne premakne iz dobrodušnega miru in je v resnici očka med igravci. — Kadar nastopi, takrat je pa še cel gospodar na gruntu, moder, preudaren in izkušen, da mu noben mladih ne more do živga.

Danes, ko v krogu svoje družine praznuje sedemdesetletno rojstvo, se ga bodo živo spomnile skoraj tri generacije, ki jim je s svojo igro izvajal smeh in solze in mu iz srca želele še trdnega zdravja in dobre volje. Še mnogo let!

množine, pomešane s točo, zline nad mestó. Deževalo je dobro uro, in sicer tako na gosto, da je bilo mogoče videti le nekaj metrov pred seboj. Proti večeru je dež pojenjal, toda o polnoči se je oblak zopet utrgal, nakar je dve uri neprestano deževalo. Hudourniki so narasli v deroče reke in so povzročili v mestu in okolici ogromno škodo. Kanali v mestu so bili na mah napolnjeni in je voda mnogo hiš znatno poškodovala. V okolici mesta je škoda še mnogo večja. Več bližnjih občin je pod vodo, žetev v teh vaseh je popolnoma uničena. Ravno tako so zelo mnogo trpeli vinogradi. Avtomobilski in vozni promet v Prilep je nemogoč, ker je poplava porušila cesto v dolžini 10 km.

★ **Smrtna nesreča gozdarja.** V vasi Petrovcu pri Vinkovcih se je pripetila v četrtek smrtna nesreča, katere žrtev je bil 51 letni gozdar Jovan Kovačević. Bil je nameščen na posestvu grofa Elza. Naprosil je kočijaža, naj mu z vozom prepelje žito domov. Na poti grede se je vsedel na voz, ko pa je videl v gozdu neko ptico, je prosil kočijaža, naj hitreje požene, kar je ta tudi napravil. Kovačević je napel petelina pri puški, ko pa se je voz pognal dalje, se je puška sprožila in strel je zadel Kovačevića v ključnico. Ostal je še pri zavesti ter si je doma sam izpral rano, nakar so ga prepeljali v bolnišnico, kjer je ponoči umrl.

★ **Hči ubila očeta.** V vasi Vojci pri Stari Pazovi v Sremu je bil pred dnevi izvršen umor nad bogatim kmetom Pavlom Milinkovičem. Umor so odkrili šele po treh dneh. Milinkoviča je umorila njegova edina hči Milica v dogovoru z dvema svojima ljubimcema, da bi se polastila očetovega imetja. Kmetje so opazili, da Milinkoviča ni nikjer in so to prijavili crožnikom. Ti so vprašali po očetu Milico, ki jim je odgovorila, da je odšel z doma, in da se ni več vrnil. Šele čez tri dni, ko jo je pričela peči vest, je priznala svoji sorodnici, da je ubila očeta in da ga je zakopala v gnoj, kjer so truplo tudi res našli. Milico so aretirali. Priznala je vse in obenem izdala svoja dva ljubimca, s katerih pomočjo je ubila očeta.

★ **Izgnan komunist.** Osiješka policija je izgnala iz Osijeka na Madjarsko v spremstvu stražnika gostilničarja Adama Müllerja, ki je bil obtožen komunistične propagande. V njegovi gostilni so se shajali komunistični mladeniči, proti katerim se je vršila v Osijeku velika razprava. Policija je sedaj razširila svoje ukrepe tudi na tega gostilničarja, ki je bil po

razsodbi velikega župana primoran zapustiti našo državo.

★ **Pri obiranju marelic našla smrt.** V Osijeku so v petek zjutraj našli na vrtu Ane Rešićki mrtvo 64 letno Ano Zittel, ki je stanovala v sosedni hiši. Policijska komisija je ugotovila, da je Zittelova zjutraj preskočila ograjo vrta in trgala z drevesa marelice. Pri tem je padla z lestve na tla in si razbila glavo. Pri njej so našli vrečico s tridesetimi marelicami.

★ **Poslano.** Podpisana izjavlja, da voščene oltarne sveče, ki so gorele v nedeljo 8. julija 1928 v župni cerkvi sv. Martina v Zireh ob priliki nove maše, niso bile izdelek njene tovarne. — Ljubljana, dne 14. julija 1928. — Svečarna J. Kopač & Co.

★ **V zaščito pred okuženjem rabimo Sanoform.** Zahtevajte v lekarnah in drogerijah le originalne steklenice z zaščitno znamko.

★ **Za osveženje krvi pijte skozi nekaj dni vsak dan zjutraj čašo naravne »Franz Josef« grenčice!** Po mnogih zdravniških predpisih »Franz-Josef« voda urejuje delovanje črev, krepi želodec, zboljšuje kri, pomirja živce in povzroči tako splošno dober počutek in jasno glavo. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

★ **Kmetovalci, sadjarji, vinogradniki!** Najzanesljivejša sredstva za pokončevanje škodljivcev dobite pri trvdki Chemotechna, družba z o. z., Ljubljana, Mestni trg 10.

★ **Prezgodno staranje žen** je čisto posledica prevelikih naporov pri pranju. Vsled tega je milijone žen z veseljem seglo po pripomočku, ki je z iznajdbo zajamčeno neškodljivega samodelujočega pralnega sredstva »Persil« znatno zmanjšal delo na dan pranja.

Izenačenje oblastnih davščin

(Konferenca zastopnikov petih oblasti v Zagrebu.)

Na pobudo ljubljanskega oblastnega odbora se je vršila dne 11. t. m. v Zagrebu konferenca zastopnikov ljubljanske mariborske, zagrebške, osješke in primorsko-krajiške oblasti, katere predmet je bil razgovor o izenačenju oblastnih davščin, o enotnem načinu pobiranja in o pobiranju tihotapstva.

Razlika v višini oblastne doklade na opojne pijače je dala povod tihotapstvu, ki se je posebno razvilo vzdolž meje ljubljanske in mariborske oblasti z zagrebško oblastjo. Tu se pred vsem tihotapi spirit iz zagrebške oblasti v prvi dve oblasti, ker je doklada na spirit v zagrebški oblasti znatno nižja. Na drugi strani se pa tihotapi vino iz ljubljanske oblasti v primorsko-krajiško oblast, ki ima višjo doklado na vino (1 Din od litra) kakor ljubljanska oblast. Sklenjeno je bilo, da se doklade v vseh oblasteh izenačijo. Končno besedo o tem bodo seveda imeli oblastni odbori, odnosno skupščine, ki bodo sklepale o proračunu za leto 1929 in o davščinah, ki se bodo v tem letu pobirale.

Glede načina pobiranja oblastne doklade na opojne pijače je prevzel zagrebški oblastni odbor nalogo, da izdela skupen osnutek pravilnika, ki naj bi veljal — spopolnjen s pripombami posameznih oblastnih odborov — v vseh oblasteh.

Posvetila se bo vsa pozornost pobiranju tihotapstva, ki napolnjuje žepo samo nekaterim, poštna trgovina ima pa od tega občutno škodo. Tu so bili sprejeti v celoti nasveti zastopnikov ljubljanske oblasti.

Kar tiče ostalih davščin, je bilo sklenjeno, da se bodo po možnosti pobirale v vseh oblasteh enotno.

Izražena je bila želja, da bi vzdrževale oblasti medsebojno stalne stike, da bi se obveščale o vsem, kar utegne sosednjo oblast zanimati, zlasti naj bi si v zameno pošiljala službena glasila.

Sklenjeno je bilo, da se po možnosti v jeseni skliče v Belgradu konferenca zastopnikov oblasti iz cele države, da bi se vezi medsebojnega dela in podpiranja čimbolj učvrstile, kar bi pripomoglo k lažjemu izvrševanju nalog, ki so jih oblasti po zakonu dolžne izvrševati.

D^r Jože Rant

zobozdravnik v Škofji Loki ne ordinira od 21. julija do 5. avgusta 1928.

Ljubljana

NOČNA SLUŽBA LEKARN.

Dnevno in nočno službo imata: Bohinc na Rimski cesti in Levstek na Resljevi cesti. — V noči na torek: Piccoli na Dunajski cesti in Bakarčič na Sv. Jakoba trgu.

© **Nedostatki na Gradu.** Občinski svet in magistrat sta zadnje čase pričela z delom, da se mnogi nedostatki na Gradu odpravijo in da se Grad priredi kolikor je to mogoče, v poslopje, ki bo odgovarjalo najprimitivnejšim stanovanjskim pogojem. O praskrbi Gradu z vodo smo že ponovno poročali in da je občinski svet v tej zadevi končno našel obliko, s katero se je to vprašanje rešilo. Včeraj ob 9 dopoldne si je ogledala Grad komisija, ki so jo tvorili občinski svetniki dr. Rožič, Olup, Pust, Golmajer, Sterk, Likozar in Dachs, dalje g. Ahčan od gospodarskega urada, g. Senčar za mestni gradbeni urad in dr. Majcen za mestni fizikat. Komisija je pregledala vse nedostatke poslopja, na katere so opozorili občinski svet

**Vam mladim gospem,
je dobro!**

Mi smo se še morale mučiti s perilom, ker še ni bilo Persil-a! Sicer se tudi danes še niso vse od nas starih popolnoma priučile Persilu in vendar je tako prepričevalno, če se enkrat brez predsodka in pravilno poskusi.

S Persil-om prati pomeni polovico manj dela, perilo pa ne more biti lepše!

**Gospe,
perite s Persil-om!**

in magistrat grajski prebivalci. Ugotovil je, da dimniki nikakor ne funkcionirajo, kot bi bilo potrebno in grajski prebivalci radi tega zelo trpijo. Stranišča so še vedno taka, kot jih je zgradilo vojaštvo med vojno in seveda skrajno pomanjkljiva. Razsvetljava na Gradu je skrajno pomanjkljiva in jo bo treba na vsak način izpopolniti. Na oknih so še vedno železni križi — spomin na nekdanje ječe — ter jih bo treba odstraniti. Vrata stanovanj so težka in se težko zapirajo; izmenjati se bodo morala z lažjimi. Jemo za smeti, ki se nahaja sedaj sredi Gradu, bo treba premestiti izven grajskega poslopja. Tla v nekaterih stanovanjih so kamnita in bo treba na vsak način napraviti lesena. Komisija si je ogledala vse grajsko poslopje, se podrobno zanimala za želje prebivalcev, ki morejo pričakovati, da jim mestna občina njihova stanovanja spremeni v človeka vsaj dostojna prebivališča.

© **Javno stenografično tekmovanje** priredi Christofor učni zavod v svojih šolskih prostorih na Domobranski cesti 7 prihodnji torek, dne 17. t. m., dopoldne ob 8. K tej tekmi se vljudno vabijo stariši gojenki in gojencev ter vsi, ki se zanimajo za stenografijo; vstop prost.

© **Umrli so v Ljubljani** v času od 13. do 15. t. m.: Marija Mlakar, krojaška učenka, 16 let, Polakova ulica 3. V bolnici: Franc Verbič, hlapec, 55 let, Šmarje 4; Franc Dovč, posestnik, 62 let, Spodnje Gameljne 20; Franc Gostiša, veleposestnik, 87 let, Gorenji Logatec 54; Slako Menkel, sin delavke, 1 leto, Dobrunje; Marija Rojec, žena davčnega uradnika, 58 let, Strelška ulica 5; Jamnik Franc, sin kočarja, 2 leti, Stara Loka; Matija Iluš, rudar, 29 let, Preska 86.

© **Zobni zdravnik dr. Puher** ne ordinira do 15. avgusta t. l.

★ **Vandalizem.** Predvčerajšnjim smo poročali o pustošenju lepe lipe poleg šišenske cerkve. Se istega dne popoldne je stražnik zasačil na lipi čevljarskega vajenca J. K., ki ga je njegov mojster poslal na lipo obirati lipov cvet in ki je neusmiljeno klesal vejevje z drevesa. Skrajni čas je že bil, da je policija odločno nastopila proti takemu pustošenju tega lepega drevesa.

© **Poskus samoumora.** Včeraj ob pol 6 zjutraj je obvestil Bogomir Fegic, učitelj sin, stražnika, da se je njihova služkinja Marija Horvatičeva zastrupila. Klicana je bila takoj rešilna postaja, ki je Horvatičevu prepeljala v bolnico. Tu so ji izprali želodec in jo tako še v zadnjem trenutku rešili. Marija Horvatičeva, 24letno dekle iz brežiškega kraja, je služila že dalj časa pri Fegičevi družini v Tavčarjevi ulici 6. Nepokvarjena deklica je gojila vročo ljubezn do nekega vojaka, ki ji pa ljubezni ni vračal in se je zato zastrupila ponoči s sanitolom in z lizolom. Le slučajno je zahvaliti, da je noka ženska na vse zgodaj zjutraj slišala njeno hropenje in brzo opozorila na to prebivalce hiše, drugače bi bila Horvatičeva sedaj gotovo žrtev svoje zaljubljenosti.

© **Nesramni izsiljevalci.** V petek popoldne se je kopala na Savi neka Srbinja. Ugledna gospa iz Ljubljane. Trije fantalini, znane ljubljanske barabe, so se ji naenkrat približali in se ji predstavili kot detektivi,

grozeč ji, da jo bodo gnali v zapor, ker da se je kopala na prepovedanem kraju. Obljubili pa so ji, da tega ne store, če jim ugodijo njihove pohotne želje. Poštena Srbinja je to nesramno ponudbo energično odklonila. Fantalini so ji napovedali aretacijo in jo odvedli po Dunajski cesti proti Ljubljani. K sreči jim je pot prekrizal stražnik, do katerega se je Srbinja obrnila za pomoč. Stražnik je dva nesramneža aretiral, tretji pa je ušel in ga še išče policija. Dobro bi bilo, če bi se občinstvo samo pri kopanju malo pobrigalo za razne zločinske elemente, ki se klatijo krog kopalcev in preže na ugodne prilike za svoje namene.

© **Nezgoda.** Sofer Združenih opekarn Franc Rovšek se je v petek zvečer peljal s kolesom po Kongresnem trgu. Tu mu je počila cev kolesa in Rovšek je padel na tla ter se močno ranil na glavi. Nezvestnega so ljudje prenesli v bližnjo vežo in ga tam močili z vodo ter obvezali. Rovšek se je kljub hudi rani na glavi nato sam odpeljal domov.

© **Pogrešan.** Delavka tobačne tovarne Marija Kavčičeva je prijavila, da je že dne 8. t. m. pobežnil od doma njen 15letni sin Josip. Mati ne sluti ničesar, kam bi dečko pobežnil. Pogrešanec je za svoja leta precej močno rasti.

Priznano dobre barve

jaki, firnež, steklarski klej, čopiči se dobijo pri trvdki

J. Jančar. Ljubljana

nasproti Frančiškanske cerkve.

„Večernikovemu“ dopisniku v pouk in pojasnilo

Maribor, dne 14. julija 1928.

Ze parkrat je v mariborskem »Večerniku« zavajal neznani pisec prav ganljivo pesmico o naših razdrapanih cestah. Dvakrat pa se je oglasil in prav bridko potožil, o skrajno slabem stanju ceste Bresternica — Jelovec — Sv. Križ. Nočemo tukaj rekrimirati njegovih srditih in neumnih izpadov proti oblastnemu odboru in našemu poslancu Žebotu. Način in vsebina dopisa pa izdajata, da je neznani dopisnik v teh zadevah prav mlad šolarček, ki ga hočemo sedaj tukaj o vsej zadevi malo poučiti in mu pojasniti, kako je z zadevo omenjene ceste, da si drugič ne bo zopet nakopal blamaže po nepotrebnem.

No, pa začnimo s poukom. O tem, da bi oblastni odbor bil prevzel imenovano cesto in da je v ta namen postavljena v proračun vsota 3 mil. Din, ničesar ne vemo in tudi merodajni činitelji o tem prav ničesar ne vedo ter se hudo čudijo takšni kapitalni neinformiranosti in nevednosti. Morda se je porodila ta misel v neznanevi glavi, razbeljeni od politične strasti in mrznje. Pač pa vemo, da se te zadeva ne tiče niti najmanj oblastnega odbora, ampak mariborskega okrajnega zastopa. Z ozirom na imenovano cesto Bresternica — Jelovec — Sv. Križ pa se je lansko leto o priliki tozadevnega komisijonega ogleda, ki se je vršil 18. avgusta l. 1927., napravil dogovor s prizadetimi občinami v tem smislu,

Sveta življenje in vrvenje

Svojevrsni kapitani

Nad italijanskim fašističnim kapitanom Nobilom je svet neizprosno izrekel svojo sodo. Kakor pa se da razbrati iz pravde, ki se je prav te dni vršila v Genovi zaradi dogodkov ob potopu ladje »Principessa Mafalda«, Nobile ni edini kapitan te vrste med italijanskimi fašisti. Se več: italijanski fašisti tako kapitansko moralo odobravajo. Stvar je ta:

Meseca oktobra 1927 se je ob brazilski obali razbil italijanski izseljeniški parnik »Principessa Mafalda«. 200 potnikov je utonilo ali pa so jih požrli morski volkovi, ki so v teh vodah doma. Rešili so le potnike prvega razreda, kakor so takrat poročila izrečno naglašala; uboge izseljence so enostavno žrtvovali morskim volkovom...

Poročila o tej katastrofi so tedaj italijanske oblasti strogo cenzurirale in se ni nič zvedelo o usodi ladijskih častnikov, posebno

Italijanski naučni minister Fedele, ki je 8. t. m. podal ostavko.

kapitana. Šele kasneje se je iz natančne liste o žrtvah pokazalo, da je utonilo dvakrat toliko potnikov kakor posadke. O kapitanu pa svet tudi topot ni nič zvedel.

Kopreno je strgala z dogodkov na »Mafaldi« šele pravda v Genovi. Kot obtoženec je stal pred sodiščem kapitan »Mafalde«, Giuseppe Rosso, obtožen poverbe. Ko se je namreč zrušila katastrofa nad nesrečno ladjo, se je spomnil kapitan Rosso sredi nepopisne zmede in smrtno groze — ladijske blagajne, v kateri je bila shranjena imovina potnikov. To blagajno je zgrabil in odnesel s seboj na rešilni parnik, kamor je srečno spravil tudi dragocene potnike prvega razreda — vse do zadnjega.

Prišedši v Rio de Janeiro, se je Rosso javil pri italijanskem poslaniku, a mu ni povedal, da je rešil tudi ladijsko blagajno. Šele med vožnjo v fašistično domovino je izročil kapitanu ladje, na kateri se je vozil, to blagajno.

General Sosukowski

kateremu je poverjeno zastopstvo vojnega ministra maršala Pilsudskega, ki je odpotoval na zdravljenje v Romunijo. General Sosukowski spada med najožje zaupnike Pilsudskega in stopa sedaj v središče poljske politike.

Način, kakor je Rosso predal blagajno, je v kapitanu vzbudil sum in ukazal je preiskati Rossovo kajuto. Tu so našli v žepu Rossovih hlače tri zavitke, v katerih je bilo skupaj 160 tisoč šilingov. Ob prihodu v Genovo so Rossa najprej aretirali, nato ga pa izpustili.

Te dni se je v tej stvari vršila pred genovskim kazenskim sodiščem glavna razprava, ki je pokazala fašistične pojme o dolžnostih kapitana v zelo čudni luči. Rosso je nastopal zelo samozavestno in se čudil, da se mora zagovarjati. Pri nesreči je storil, kar je mogel in če je rešil pri tem svoje življenje in blagajno za domovino, je to vendar pristno fašistično. In tistih umazanih 500.000 lir, ki so jih našli v njegovih hlačah? Te je enostavno pozabil oddati. V Rio de Janeiro si je bil namreč moral kupiti novo obleko. Hlače so mu pa bile preširoke. Ko se je potem na ladji preoblekel, je tiste zavitke z denarjem v hlačah enostavno pozabil. Zaradi pozabljivosti pa ga vendar ne

bodo kaznovali. Kajti pomisliti je treba, koliko je preстал ob katastrofi »Mafalde«.

Kot pričr so zaslišali dva uradnika Navigazione Generale Italiana, ki je bila lastnica

Mustafa Kemal paša in njegova nevesta princezinja Kubra

Predsednik in ustanovitelj moderne Turčije, Mustafa Kemal paša, se v kratkem poroči z afganistansko princezino Kubra, bližnjo sorodnico sedanjega kralja Amanu Ullaha. Kemal paša, ki se je bil dal pred par leti od svoje prve žene ločiti, je sedaj v 48. letu starosti. Njegova nevesta je moderno vzgojena in je študirala v Parizu. — Ta ženitev je politično pomembna in jo bodo v Rusiji simpatično pozdravili, na Angleškem pa manj.

»Mafalde«; oba seveda polnokrvna fašista. Izpovedala sta za Rossa kar najugodnejše in izjavila, da bi bila v njegovem položaju prav tako ravnala. Da je tri zavitke potniškega denarja v hlačah pozabil, je popolnoma verjetno.

S to izjavo o fašističnih častnih pojmi se je razprava odgodila na 18. t. m.

nejšimi proslulimi lepticami je bilo mnogo debelusk: George Sand, ki je omamila Musseta in Chopina; dalje Petrarcova Lavra, Boccacijeva Fiametta, Margareta Valois, Josipina Beauharnais, prva žena Napoleona Velikega in napihnjena španska Izabela. Danes je geslo: Bodi slok in vitek!

Toda modi bi delali preveliko čast, ako bi njej sami pripisovali izpremembo v pojmi o lepoti, kakor tudi ni izključna njena zasluga sedanja dosti naravna in zdrava noša. Tu odločilno sodelujejo nov način življenja: prido-

bitni poklic in sport, zlasti pa tudi napredovanje higijene. Znano je, da debeli ljudje lažje obole na protino in revmatizmu, na žolčnih kamnih in želodčnem raku nego sloki; debelost pospešuje zvapnjenje žil in srce je tudi prizadeto po maščobi; povprečno žive debeli ljudje dalje nego suhi.

Rus Anatole Josepho

ki je iznašel avtomatični fotografični aparat: Ako se vrže v aparat 1 marka, začne aparat delovati in izgotovi v najkrajšem času osem slik, ki se prikazuje na odprtini. Naša slika nam kaže iznajditelja Selja Josepha in notranjost njegovega aparata.

Boljša slok nego debel

Posebno trebušasti ljudje niso nikoli veljali kot vzor lepote, pač pa so veljali kot lepi, polni, okrogli udje in enak obraz. Posebno med Azijati je bil ta ideal ženske lepote tako utrjen in splošen, da so princezinje naravnost »pitali« s kostanjem. Taka debela krasotica je bila egiptovska Kleopatra. Toda tudi med kas-

Dve vrsti debelih ljudi razlikujemo: rdeče in blede. Rdeči so večinoma krepko raščeni, srce imajo večkrat razširjeno. Vendar se izprva počutijo čisto dobro. — Med bledimi debeluhmi je mnogo malokrvnih, posebno žensk. To je »medli tip«. Večinoma se čutijo trudne in medle, imajo težave s prebavo, v prebavilih se jim nabirajo plini, muči jih zaspanost. Neredko so duševno pobiti, kar je z njihovo zu-

Car Nikolaj II. in njegova družina

Dne 17. t. m. poteče deset let, odkar so boljševiki v Jekaterinburgu ustrelili zadnjega ruskega carja Nikolaja II., njegovo ženo in otroke. Nikolaj II. Romanov je bil rojen kot sin carja Aleksandra III. Prestol je nasledel l. 1894. in se še isto leto poročil s hessensko princezino Alice. Rodilo se jima je pet otrok: velike kneginje Olga, Tatjana, Marija in Anastazija ter 1904 rojeni prestolonaslednik Aleksej.

nanjostjo v popolnem nasprotju, zato jim ljudje njihovih težav ne verjamejo. In vendar je marsikak debel komik v zasebnem življenju resen človek, celo melanholik. Kasneje se pridruži še močno potenje in nadiha, izprva pri hoji po stopnicah in strminah, potem pri vsakem razburjenju, končno pa trajno. Velika telesna teža neredko splošči podplat. Ženske se bolj nagibajo k debelosti nego moški. Debelost se tudi podeduje, in to zopet v prvi vrsti na ženske potomce. — Nekateri poklici posebno pospešujejo debelost, n. pr. pekovska, gostilniška in mesarska obrt; vendar gre velik del te debelosti najbrže na račun alkohola.

Kdor se hoče rešiti debelosti, ne sme pretiravati in mora paziti na srce in živce. Tudi pri starosti nad 60 let se ne sme radikalno postopati. Če maščoba ne znaša več nego 10 odstotkov telesne teže, sploh ni treba posebnega postopanja za shujšanje. Najboljše je, ako se v 2—3 mesecih posreči izgubiti 10—15 kg maščobe. Na mestih, kjer se nabira posebno mnogo maščobe, kakor n. pr. na trebuhu, jo nekateri kirurgi enostavno z nožem odstranijo. Za tako nasilno sredstvo se bo pa pač malokdo odločil. Najboljše je, ako z zmernostjo in zadostnim gibanjem skrbimo za to, da se ne odebujemo prekomerno.

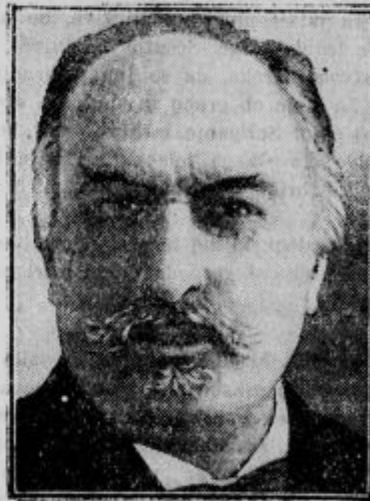

Grof Giuseppe Volpi,

italijanski finančni minister in Mussolinijeva desna roka, ki je 8. t. m. istočasno z naučnim ministrom Fedelejem podal ostavko. Volpi je star sedaj 51 let. Izšel je iz bančnih in industrijskih krogov. Fašizmu se je že zgodaj pridružil in bil najprej guverner v Tripolisu, zadnja tri leta pa finančni minister.

Za 3000 dolarjev na vrh nebotičnika

Newyorška italijanska operna pevka gospa Carmen Reggio, ki je stara 38 let in ima že 16-letnega sina, je te dni stavila s svojimi kolegi za 3000 dolarjev, da pride v manj nego pol uri po stopnicah na vrh najvišjega nebotičnika na svetu. Ta nebotičnik ima 58 nadstropij, ko se je gospa Reggio oglasila pri hišnem upravitelju in ga prosila, naj ji dovoli iti na vrh, da dobi stavo, se je upravitelj resno pomišljal. Nazadnje pa se je dal pregovoriti, a poskrbel je, da je pričakoval pevko na vrhu zdravnik, da bi ji mogel takoj pomagati. Tekma se je začela ob treh popoldne. Pevka, ki ji je dihalna tehnika vsekakor dobro znana, je šla po stopnjicah, ki jih je 1358, tako spešno, da je prišla na vrh v 13 minutah 4 sekundah, torej še prej nego v četrt ure. Po sto stopnic na minuto! To je že nekaj. Moški so sicer to že pred njo izvršili, toda gospa Reggio je prva ženska, ki je

Giovanni Giolitti,

veliki italijanski državnik umira. Rojen je bil l. 1842. Bil je petkrat ministrski predsednik, enkrat notranji minister. Fašizem ga je potisnil od državnih poslov.

peš prišla na vrh nebotičnika. Sape ji je sicer nekoliko zmanjkovalo, ko je prišla na vrh, toda drugače je bila čisto dobre volje in se je ponudila reporterjem in fotografom, da gre takoj peš tudi nazaj. Tega ji pa niso dovolili. Sama se je pa odpovedala svoji nameri, da bi na vrhu zapela operno arijo. Meh le ni bil po tem! Stavo je pa dobila in 3000 dolarjev za četrt ure tekanja tudi ni karsibodi.

Nov kazenski zakon za mladostnike

Norveška vlada je parlamentu pravkar predložila zakonski načrt o postopanju z mladostnimi obsojenci. Namen zakona je, da se mladostne osebe obvarujejo ječe in da se namesto tega vpliva nanje vzgojno. Po tem načrtu bodo pošiljali mlade ljudi, stare 18 do 23 let, ki se pregreše proti zakonu, namesto v kaznilnice v takozvane delovne šole. V teh šolah bodo ostali gojenci po tri leta ter se bodo izobraževali v vsem, kar more njihovo delovno moč razviti in pospešiti njihov npravi in telesni razvoj. Za pridne učence so določene posebne nagrade.

Brazilijska — uradniški raj

Ogromna brazilijska država je prava uradniška vladavina. Visoka birokracija ima tu skoraj neomejeno oblast. Ozemlje je tako orjaško, da morejo upravne oblasti razne predpise vedno samolastno uporabljati, ne da bi se jim bilo treba bati kakšne disciplinarne preiskave. Prebivalstvo te tako redko naseleljene obširne dežele ima vse druge skrbi, nego preklanjati se z uradništvom. Zato pa za mestnega človeka ni vabljivejšega cilja nego dospeti na vplivna uradniška mesta, dasi uradniške plače niso tako visoke. To je brez pomena, kajti kdor zna svojo oblast »prav« rabiti, ne da bi se dal motiti kakim npravnim pomislekom — in takih ljudi v pustolovski Južni Ameriki ni malo — temu ni treba biti v skrbeh za bodočnost.

V zadnjem času so pa v Brazilijo odkrili korupcijsko afero, ki je celo za brazilijske razmere nekaj nezasiščenega. V Rio de Janeiro je državni urad — tako imenovana amortizacijska blagajna, ki spada k finančnemu ministertvu in Narodni banki in ima med drugimi nalogo, da umika obrabljene in poškodovane bankovce iz prometa in jih zamenjuje z novimi. Ta urad je vedno posloval v polno zadovoljnost občinstva; nikoli se nihče ni mogel pritožiti, da uradniki ne bi bili pridni in ne bi bili vselej z veseljem zamenjali prišenih bankovcev. Sedaj se je pa izkazalo, da gospodje, starih novčanec niso izročali v uničenje, marveč so jih pridržali zase in s tem si slajno živeli. In če je kdo prinesel popolnoma nerabne bankovce, se je gospodom obraz podaljšal in so jih izročili oddelku za uničevanje, ki je urejen in opremljen z najmodernejšimi kontrolnimi pripravami.

Ker je bila kurzna vrednost starih bankovcev enaka novim, se je gospodom iz amortizacijske blagajne godilo kar se da lepo. Nekoliko jim je kvarilo veselje dejstvo, da so morali slepariti v sporazumu z vsem obojem in deliti tako svoj plen tudi s slugami in drugimi malimi nastavljenici. V Rio de Janeiro je bilo že dolgo znano, da imajo vsi nameščenci amortizacijske blagajne — od načelnika do vratarja — vsak svoj avtomobil, lepa stanovanja in lastne vile, vrhu tega pa znatne vloge v bankah.

Skandal je prišel na dan čisto slučajno. Neki trgovec je bil zamenjal večjo množino obrabljanih bankovcev za nove. Čez nekaj ur pa so mu prišli isti stari bankovci, katerih številke si je bil zabeležil, po poslovnem potu znova v roke.

Glavni krivec na ogromni goljufiji je blagajnik amortizacijske blagajne Cuha Machado. Z njim so zaprili še 23 drugih uradnikov. Za koliko je oškodovana država, nima nihče nobenega pojma, ker krivci nočejo dati nobenih pojasnil, a knjigovodstvo v blagajni je v takem stanju, da iz njega ni mogoče ničesar dognati. Vendar pa strokovnjaki cenijo škodo na najmanj 150.000 contov (približno 1 milijarda dinarjev).

Največja založba na svetu

Sovjetsko-ruska državna zaloga knjig je danes nedvomno največja svoje vrste na svetu. Samo lani so natisnili v njej 100 milijonov knjig; 60 odstotkov vseh spisov v Sovjetski Rusiji izide v tej založbi. Vodja podjetja je Halatov, ki je kot vladni komisar organiziral ruski oddelek na »Press« v Kölnu. Halatov objavlja v »Literarische Welt« zanimive podatke o tem ogromnem sovjetskem tiskovnem podjetju. 60 odstotkov vseh knjig državne založbe, ki obsega danes približno 4500 pisateljev, odpade na šolske knjige; nadaljnih 20 odstotkov na znanstveno literaturo, posebno gospodarske spise, in zadnjih 20 odstotkov na leposlovje. Od teh 20 milijonov leposlovnih knjig odpade največji del na ruske pisatelje 19. stoletja; vendar pa je tudi veliko zanimanje za inozemske klasike ter so pravkar na vrsti cenene ljudske izdaje Shakespearea, Göttheja in Schillerja, ki so izšle v zelo visokih nakladah. Sedaj zna v Rusiji 10 odstotkov več ljudi brati in pisati nego pod carjem, torej je sedaj 40 odstotkov ljudi pismenih. Veselje do čitanja je posebno na deželi veliko, tako da je sedaj za dobre, lahko umljive spise odprti širok krog čitateljev. Naklada posameznih knjig je zelo različna. Posebno priljubljeni so romani, kakor n. pr. Gladkov »Cement«, so dosegli naklado nad 100.000 izvodov. Tudi pri velikih subskripcijskih delih se dosegajo razmeroma visoke naklade; tako se je na rusko enciklopedijo, ki je proračunana na 150 izvodov, od katerih so prvi že izšli, naročilo 70.000 oseb, na veliko celotno izdajo Marxovih spisov pa 130.000 oseb. Dočim je preje prevladovala na trgu broširana knjiga, se uveljavlja sedaj zopet vezana knjiga. — V ruski državni zalogi izhaja sedaj približno 100 listov, med temi 60 do 70 znanstvenih, ki imajo po 2000 do 2500 naročnikov. Zasebna založništva so v Sovjetski Uniji podrejenega pomena; vsega je do sto zasebnih založnikov, ki se pečajo deloma s prevajanjem inozemskih del. Med inozemskimi pisatelji so najbolj priljubljeni Jack London, Upton Sinclair in Bernhard Kellermann. Sovjetskoruski pisatelji imajo zakonito pravico do honorarja; avtorske pravice inozemskih pisateljev pa še niso zavarovane, vendar se to sramotno stanje, tako pravi Halatov, v doglednem času izpremeni.

Kitajska pretkanost

Kitajec Vang je popravil Indijcu Hadjiranu več preprog in pošteno zaslužil s tem 12 šanghajskih dolarjev. Toda Hadjiran mu računa ni hotel plačati. Kadarkoli je prišel Vang in prosil za svoj denar, se je Indijec izgovarjal in zvijal in Vang je moral oditi praznih rok. Slednjič se je Kitajec domislil zvijače. Šel je nekega dne in vzel s seboj svojo ženo in devet svojih malih Vangov in sedel z njimi na Hadjiranov prag. In začeli so jokati in tuliti, da je šlo skozi ušesa. Ko jih je zaslišal Hadjiran, si je začel meti roke in je zadovoljen rekel: »Saj to ne bo trajalo ves dan!« — Pretekla je ura, ne da bi godba pred vrati le malo ponehala. Hadjiran je nestrpno hodil po sobi in se tolažil, da ne bo več dolgo trajalo. Godba pa se je stopnjevala in trajala dalje in dalje. Pretekli sta dve uri, pretekli so tri ure. Hadjiran se je udaril po čelu in rekel: »Da bi Vangi le nehali!« Vangi pa so bili neutrudljivi v svojem jadikovanju. Minila je še ena ura in še ena. Tedaj se odpravi Hadjiran z dostojanstvenim korakom iz hiše in odšleje Vangu na pragu njegovo terjatev. Vang se je zmagovito nasmehnil, prijel za roko svojo ženo, devet Vangov je sledilo in vsi so se srečni in veseli vrnili domov.

Kako so glasovale ženske pri zadnjih nemških volitvah

Pri zadnjih volitvah v Nemčiji so v nekaterih mestih ženske volile posebej in ne skupaj z moškimi (proti čemur so ženske organizacije protestirale, češ, da se na ta način krši volivna tajnost). Volivna statistika v teh mestih kaže, da so ženske povsodi glasovale večinoma za konservativne ali vsaj zmerne stranke, dočim so dobile radikalne stranke vseskozi več moških nego ženskih glasov. V Stuttgartu je glasovalo za novo protestantsko ljudsko organizacijo 1289 žensk, to je 66,5% vseh oddanih glasov; za kršč. soc. državno stranko 1491 žensk ali 65% vseh za stranko

Žlahtni in negovani

kjerkoli se nahajate! Kot dihljaj tanka plast ELIDA pudra Vam vsaki čas napravi čudežno, baršunasto mehko kožo, ki Vam podeli milino in ljubkost.

ELIDA PUDER

oddanih glasov; za Centrum 5325 moških in 8827 žensk (62,5%); za nemške nacionaliste 7389 moških in 11.700 žensk (61%); za nemško ljudsko stranko 8398 moških in 9265 žensk (53,3%); za stranko narodnega prava 3883 moških in 5555 žensk (58,5%); za kmetstvo zvezu 965 moških in 1299 žensk (57%); za demokrate 11.828 moških in 12.589 žensk (51,5%). Za gospodarsko stranko so oddali skoraj enako število glasov moški kakor ženske; socialni demokrati so dobili samo 47% ženskih glasov, to je 30.177 proti 27.085; nacionalni socialisti 43%, komunisti 40% (16.078 proti 11.246). — V Heidelbergu je prišlo na 100 moških glasov: pri nemških nacionalnih 126.84, pri Centrumu 193.58, pri nemški ljudski stranki 115.94, pri demokratski stranki 106.48, pri stranki narodnega prava 159.30, pri kršč. soc. državni stranki 157.69, pri socialnih demokratih 83.04, pri komunistih 65.43, pri levih komunistih 53.62, pri gospodarskem združenju 96.93 ženskih glasov. Podobni so bili izidi tudi v vseh ostalih mestih; samo v Magdeburgu so dobili socialni demokrati več ženskih nego moških glasov, to je 42.229 proti 38.930.

Bolnica za gobave v Parizu

V Parizu so otvorili te dni bolnišnico za gobave. Bolnišnico je ustanovil malteški red v zvezi z javnim skrbstvom. Ob tej priliki poročajo francoski listi, da je v Parizu več sto gobavih bolnikov, ki so silna nevarnost za prebivalstvo, ker so hodili sedaj svobodno med ljudmi. Gobavost so zanesli v Pariz kitajski in indokitajski delavci, ki so med vojno v tisočih prihajali v Evropo.

Orlovske tekme

Pod silnim vtisom mogočne prireditve slovenskih Orlov še danes stoji Ljubljana. Ogromne množice, ki so se zgrnile preteklo nedeljo dne 1. julija v Ljubljani, so dokazale, kaka moč in sila je v orlovski organizaciji, katere namen in cilj je, vzgojiti slovensko mladino, ki krščansko misli, umsko, npravo in telesno ter potom nje zbujati in ogrevati ljudstvo za vzore krščanskega mišljenja in življenja. To svojo nalogo orlovska organizacija tudi v polni meri vrši. Teden za tednom se vrše po najnižjih edinih — odsekih — fantovski večeri, kjer se vrše predavanja vsakovrstne vsebine, ob orlovskih praznikih prireja skupna sv. obhajila, telesno pa se vežbajo po telovadnicah vsak teden po par ur.

Dr. V. Šarabon:

V New Yorku

New York je evropsko predmestje. Rekli so mi, naj dobro pazim; videl bom, da je razlika med Chicago in New Yorkom zelo velika. Odprl sem oči in ušesa in sem pazil. In sem marsikaj opazil. Mešanica ljudi je v New Yorku brez primere, New York je največje italijansko mesto, največje židovsko in največje irsko mesto. Pravih Amerikancev pravijo, da je tam samo dva milijona, in New York z drugimi kraji tam bo kmalu desetmilijonsko mesto, če že ni. Sicer bo vse angлизirano oziroma amerikanizirano, a tip ostane. Evropejec, ki pride v Ameriko, se čuti v New Yorku vse bolj domačega kot drugod. Na cestah znani tipi, sedaj tudi še govornica, v pristanišču evropski parniki, pozornost za Evropo večja kot drugod, vse to in drugo te spominja na Evropo. Iz notranje Amerike prišedši se čutiš v New Yorku doma. Amerika je hitra, a so velike razlike. New York ne drvi tako kot Chicago; Denver na gorovju je v primeri s tema dvema naravnost zaspan. To so mi pravili, sam nisem bil tam, kakor sem že pisal. V Denveru hodijo ljudje počasi, v New Yorku hitro, v Chicago pa skoraj dirkajo.

Hotel sem iti v Washington, pa sem si mislil, da ne bom videl ne New Yorka in ne Washingtona, če grem tja, in sem ostal rajši v New Yorku. Imel sem izborne spremljevalce in razkazovalce, gg. Hudeta, brata Serafina in Žitnika — zopet po abecedi, da se ne zamerim. — Splošno sem opazil, da govorijo newyorški Slovenci, čeprav tako raztreseni, boljše slovenščino kot dru-

god po Ameriki: stik z Evropo. Vozili smo se z nadcestno železnico, s podzemsko in z busom (omnibusom). Pristne ameriške muzeje sem bil videl v Chicagu in v St. Louisu, knjižnico v Clevelandu, zato sem to opustil. Z muzeji je sploh križ. Če jih hočeš študirati, moraš porabiti zanje mesece, hipni pogled ti pa na zapusti niti pene spomina; razen če je kaj posebno zanimivega, kot na primer ona puška v St. Louisu. Peti junij je bil zame kot turista prav posebno zanimiv; s Serafinom sva si ogledala Woolworth Building in Kip Svobode. Building bi se rekel po slovensko stavba, poslopje, in Woolworth stavba je najvišja v New Yorku. Ima 54 nadstropij in se dviga 236 m nad cesto. Dvigalo so različna; nekatera se ustavijo v vsakem nadstropju, druga v vsakem desetem itd. Plačala sva vsak pol dolarja in vstopila; dvigalo naju je potegnilo do 36. nadstropja. Tam sva morala prestopiti in drugo dvigalo naju je dvignilo do 54. nadstropja. Tam sva stopila ven na hodnik ca 200 metrov nad cesto. Ljubljanski grad se dviga ca 60 m nad Ljubljano. Vse pod nama je mrgolelo, nebotičniki in navadne hiše. V daljavo pa nisem videl, je bilo preveč megleno. Če je hud veter, se čuti tresenje stavbe. Je iz kamna in železa, služi pa za pisarne itd. Menda ima 10.000 »prebivalcev«. Če bo kdo onih, ki to berejo, stavbo obiskal, naj si tole zapomni: do 52. nadstropja se voziš zastonj, tam izstopiš in greš dve nadstropji po stopnicah do hodnika. Tako si prihraniš pol dolarja, kar v Ameriki sicer ni nič, a upravo si ukanil. Za Amerikanca največje veselje je, če more upravo ukaniti, davkarijo za nos potegniti, kaj vtihotapiti. O 52. nadstropju itd. me je informiral g. Zakrajšek.

Ogledal sem si znani akvarij in sem se peljal h Kipu Svobode (Statue of Liberty). L. 1776 je postala Amerika svobodna, pomagali so ji Francozi. Sto let nato, 1876, so ji podarili Francozi ta kip, 93 m visok, stoječ na otočku pri vходу v pristanišče. Polovica pride na zidani podstavek polovica pa na kovinasti kip sam. Med potjo tja sta dva Italijana muzicirala na ladji; prav odveč. Do kovinastega kipa gre lift; midva s Serafinom sva pa od tal do vrha šla peš. To je Serafin pihal! Iz glave ven gledaš dol; preveč je bilo megleno. Svoj čas si šel lahko tudi v roko; sedaj je nekaj počilo in ne moreš. Spodaj si hočeš umiti roke, pa jih ne moreš; je tako prikoleno, da moraš iti v bližnji restavrant.

Koliko sem že bral o indijski džungli, o tihem in trdovratnem boju rastlin in živali tam znotri! Nisem pa džungle še videl. In sedaj sem jo, v New Yorku. Na severni strani mesta je ogromni Bronx-Park. Z g. Hudetom sva ga obiskala. Vozila sva se z ekspresom in sva porabila vseeno dosti več kot eno uro, preden sva prišla tja. Najprvo sva si ogledala stekleno palačo z rastlinami. Objela naju je džungla, napolnila sva jo s kačami in tigri in drugimi njenimi prebivalci in sva bila v Indiji. Prav po ceni potovanje v Indijo. Prišla sva v prostor s samimi kaktusi itd., in bila sva v Mehiki. Prodirala sva v Srednjo in Južno Ameriko in dalje. Ob rastlinah prepotuješ v New Yorku lahko ves svet. In če te to ne veseli, greš naprej, živali te vodijo okoli. Najprvo sva zagledala srne, potem pa takoj jelena prav iz notranje Azije, dalje medveda baribala, sibirskega medveda, vse polno grizljiv, ogledala sva si palačo rogovja, videla sva lenega povodnega konja, še bolj lenega nosoroga, afriškega in in-

dijskega slona, 4 in pol m visoke žirafe, zebre, gnuje, šakale, prerijske volkove, argalije, muflone, gazele, rise, divje mačke, antilope, konja iz Džungarije (prakonja), leoparda, tigre, leve, črnega panterja, pumo, jaguarja, vse vrste kač od 8 m dolgega pitona do najmanjšega eksemplara, kričeče papige, rajčice, fazane, ptice z najrazličnejšimi kljuni, kazuarje, nanduje, afriške noje itd. Kdo bi vse popisal! Mene so prav posebno zanimali jeleni z lopatastim rogovjem, govedo pižmar iz najsevernejših pokrajin sveta in prav posebej še bizoni. Bizon in Indijanec sta znak Amerike; kultura belih, izražena v smodniku in žganju jih je par stoletij pobijala, sedaj jih pa hočejo ohraniti. Na niklu, novcu za 5 centov, je upodobljen na eni strani Indijanec, na drugi bizon. To je pravi ameriški denar. Bizoni imajo v Bronx-Parku prav zelo obsežen prostor, ne morejo dosti čutiti, da so ujeti. Kako veličastni so! Eden je bil prav lep, mogočen in počasen, med dvema smrekama. Škoda, da nisva imela fotografičnega aparata s seboj; to je bil eden najlepših motivov, kar sem jih na vsem potovanju videl. Tudi telčka bizončka sva videla. Nekaj sem pozabil in prosim g. Hudeta, ki bo te vrstice bral naj napiše ali naj pa komu drugemu reče, da napiše koliko je še bizonov. Na ograji je nabit statistični pregled o številu bizonov v parkih in na prostem, o bizonih v Kanadi in v Zedinjenih državah, par tudi v Mehiki. Ta pregled sem pozabil prepisati, tako sem bil zaverovan v gledanje. V vsem parku je skoraj pri vsaki živali na ograji tablica, ki nam pové, koliko je žival stara, kdaj in kje so jo dobili, koliko tehtala, kako je visoka, kako je rasla, kako živi, s čim se hrani itd. To je pa res poučno.

Sadove tega umskega in telesnega vežbanja ter pripravljanih kažejo člani na tekamah. Najprej tekmujejo odseki po posameznih okrožjih. Ze tukaj pokažejo, koliko so se naučili iz predpisane tvarine »Socialne ekonomije«, telovadbe in raznih panog lahke atletike. Po doseženih rezultatih pri teh okrožnih tekamah je mogoče pristopiti h tekamam S. O. Z. Tako je bil pogoj, da je moral posamezni odsek pri okrožnih tekamah doseči najmanj 210 točk od 360 dosegljivih točk, ako je hotel tekmuovati za prehodni prapor S. O. Z. Pri tekamah posameznikov za prvenstvo v orodni telovadbi kakor tudi v panogah lahke atletike se je pa tudi zahtevalo, da je moral dotičnik biti član odseka, ki se je udeležil okrožnih tekem.

Na tekamah S. O. Z., ki so se vršile 29. junija dopoldne in popoldne ter 30. junija dopoldne, so nastopili najboljši in že izbrani odseki oziroma posamezniki. — Ugotoviti moramo tudi, da je bila udeležba na teh tekamah dosegla rekordna. Dočim sta se prejšnja leta borila za prehodni prapor S. O. Z. dva, kvčjemu trije odseki, se je letos zanj potegovalo pet vrst, oziroma štirje odseki. Med temi se je prvi pojavil tudi odsek Novo mesto, ki je dosegel pri teh tekamah častno drugo mesto. Za prvokrat zelo lep uspeh, za kar gre velika in edina zasluga br. dr. Lavriču. Rekordna udeležba je bila tudi pri tekamah vrst v nižjem oddelku kakor tudi za prvenstvo v orodni telovadbi in v posameznih panogah lahke atletike.

Rezultati teh tekem so bili prav lepi tako v orodni telovadbi kakor tudi v panogah lahke atletike. Nekaj rezultatov smo že navedli v 147. številki »Slovenca«. Toda radi enolosti in nekaterih nebiestnih popravkov navajamo končnejšve rezultate še enkrat.

Tekme za prehodni prapor S. O. Z. Za te tekme se je prijavilo šest odsekov, dočim so tekmovali štirje s petimi vrstami, in sicer: Ljubljana-Sv. Peter dve vrsti, Novo mesto, Trbovlje in Ljubljana-Sv. Jakob. — Dosegljivih je bilo 160 točk, predpisani minimum za dosego prapora 130 točk. — Vrste so dosegle, in to: 1. Ljubljana-Sv. Peter (I) 134,48 točk (84,05%); 2. Novo mesto 123,12 točk (76,95%); 3. Ljubljana-Sv. Jakob 120,44 točk (75,28%); 4. Ljubljana-Sv. Peter (II) 109,83 točk (68,64%); 5. Trbovlje 90,70 točk (56,25%). — Pri teh tekamah ni bila merodajna samo izurjenost telesa na orodju, ampak se je zahtevala izurjenost v nekaterih panogah lahke atletike, kakor tudi temeljito znanje tvarine iz »Socialne ekonomije«. Tekmovalo se je na bradlji z dvema vajama, na drugo z obvezno in poljubno vajo, v skoku v višino, v skoku v daljavo, v metanju kroglice, Socialni ekonomiji, v redovnih in prostih vajah ter v poljubni prosti vaji, v petju in v štafeti. Dalje se je ocenjevala disciplina in oprema posameznih tekmovalcev. Sodniki so bili zelo strogi in so za vsako najmanjšo napako neusmiljeno odbijali točke. Pa ni čudno, saj je šlo za presojo najboljšega odseka orlovske organizacije, ki naj bi bil sposoben in vreden nositi za dobo enega leta njeno najvišje odlikovanje — prehodni prapor. Ta čast je doletela že vdrugič — čeprav ne zapored — vrli in poštvovalni odsek Ljubljana-Sv. Peter.

Tekme posameznikov za prvenstvo S. O. Z. v orodni telovadbi. Prijavilo se je 24 tekmovalcev, tekmovalo jih je 17. — Dosegljivih je bilo 49 točk, predpisani minimum 34 točk. — Dosegli so: 1. Fortuna Franc (Kranj) 36,60 točk (91,50%); dobil je veliko kolajno; 2. Triller Leopold (Jesenice) 36 točk (90%); 3. Zelenec Franc (Jesenice) 35,15 točk (87,37%). Oba sta dobila po malo kolajno. — Pri teh tekamah se je zahtevala samo izurjenost v orodni telovadbi, in to na drugo, bradlji, kroglih in konju na šir z ročaji.

Tekme vrst v nižjem oddelku. Za te tekme se je prijavilo deset odsekov, tekmovalo jih je pet, in sicer: Ljubljana-Sv. Peter, Novo mesto, Ziri, Jesenice, D. M. v Polju. — Dosegljivih je bilo 100 točk, predpisani minimum 85% za veliko diplomno, 75% za malo diplomno. Vrste so dosegle, in to: 1. Ljubljana-Sv. Peter 88,30 točk, dobila je veliko diplomno; 2. Novo mesto 79,11 točk, dobila je malo diplomno; 3. Ziri 73,29 točk; 4. Jesenice 72,61 točk; 5. D. M. v Polju 62,30 točk. — Pri tem oddelku se je tekmovalo isto kot pri tekamah za prehodni prapor, odpadla je le poljubna vaja na drugo, met kroglice, Socialna ekonomija, poljubna prosta vaja in petje.

Tekme posameznikov v nižjem oddelku. Vseh je bilo 30. Ti so namreč tvorili vrste posameznih odsekov, pa so se še posebej ocenjevali in redovali. — Dosegljivih je bilo 70 točk, predpisani minimum 59,50 točk, ki so ga dosegli, in to: 1. Finec Milan (Novo mesto) 68,75 točk (98,21%); dobil je veliko kolajno; 2. Smersu Rudolf (Ljubljana-Sv. Peter) 66,50 točk (95%); 3. Trtnik Metod (Ljubljana-Sv. Peter) 65 točk (92,85%). Oba sta dobila po malo kolajno. Ostali so dosegli manjše rezultate.

Lahka atletika. Ta se je začela gojiti v orlovske organizacije poleg telovadbe šele zadnje čase. Zato se doseženi uspehi ne morejo primerjati z onimi, ki jih dosežejo sportniki, ki izključno goje samo lahko atletiko. Vendar so pa uspehi kljub temu lepi. Tako je skočil Jeglič Franc (Ljubljana-Sv. Peter) v višino z mesta 127 cm; dobil je malo kolajno. Isti je skočil v višino z zaletom 160 cm in je dobil veliko kolajno. Vrhovec Jože (Ljubljana-Sv. Peter) je skočil v višino ob palici 270 cm, za kar je dobil malo kolajno. Pri skoku v daljavo z mesta je dosegel Smersu Rudolf (Ljubljana-Sv. Peter) mero 257 cm, v daljavo z zaletom pa Natlačen Friderik (Jesenice) 536 cm, in je dobil malo kolajno. Čenič Jože (Ljubljana-Sv. Peter) je dosegel v troskoku 10,80 m; dobil je veliko kolajno. — Soukal Ciril (Ljubljana-Sv. Peter) je tekel na 100 m 12 sek., dobil je malo kolajno. Majhenič Alojzij (Domžale) je tekel na 400 m 61,4 sek., dobil je malo kolajno. Na 800 m je bil pa zopet najboljši Soukal Ciril (Ljubljana-Sv. Peter), ki je pretekel to progo v 2 min. 18,8 sek., ter dobil malo kolajno. — Smersu Rudolf (Ljubljana-Sv. Peter) je vrgel disk 32,71 m; dobil je veliko kolajno. Orehek Franc (Šiška) je pa vrgel kopje 40,15 m, ter je dobil veliko kolajno. Isti je metal pri treningu že do 45 m. Smersu Rudolf (Ljubljana-Sv. Peter) je sunil kroglo z eno roko 9,32 m, in je dobil malo kolajno, dočim je z obema rokama sunil isti samo 17,05 m, ter za to ni bil nagrajen. Dviganje ročk. Enoročno je sunil 40 kg Smersu Rudolf 20 krat, dobil je veliko kolajno; enoročno pa je potegnil 40 kg Jeglič Franc (Ljubljana-Sv. Peter) 17 krat, dobil je veliko kolajno. Dvoročno je sunil 50 kg težke ročke Jeglič Franc (Ljubljana-Sv. Peter) 26 krat, dobil je veliko kolajno; Bertonec Jože (Kropa) pa je dvoročno potegnil 50 kg 15 krat in je dobil malo kolajno. — Vsega skupaj je tekmovalo v lahki atletiki 35 telovadcev, iz česar sledi, da se je ta panoga telesnega vežbanja v orlovske organizacije zelo razširila in udomačila. Pričakuemo, da se bo to nadaljevalo ter da bomo pri prihodnjih tekamah lahko beležili že boljše rezultate.

J. G.

Pridobivaite novih naročnikov!

Gospodarstvo

Državni proračun

Državni proračun v finančnem letu 1928-29 predvideva skupno 7668,9 milj. Din dohodkov, dočim je lansko leto znašala vsota vseh dohodkov po proračunu 11.477,5. Dohodki so proračunani sledeče (vse v milj. Din, v oklepajih za leto 1927-28):

1. Neposredni davki	1673,4 (1706,2)
2. Posredni davki	3519,7 (3505,6)
3. Monopoli	1906,4 (2296,9)
4. Državno gospodarstvo	474,3 (450,-)
5. Razni dohodki	94,9 (116,7)

Dohodki državnega gospodarstva, t. j. drž. podjetij so bili l. 1927-28 v proračunu označeni kot bruto-dohodki, dočim so letos v pregledu navedeni samo presežki dohodkov nad izdatki. Letos so proračunani bruto-dohodki drž. podjetij na 4040,6 milj. Din napram 3851,9 v lanskem letu. Če to upoštevamo pri skupni vsoti državnih dohodkov, dobimo kot končno vsoto vseh drž. dohodkov skupaj 11.325 milj. Din, ki ne zaostaja mnogo za lanskim proračunom.

V odstotkih odpade od celokupne vsote dohodkov na neposredne davke 21,8%, na posredne 46,1%, na monopole 24,8%, na dohodke iz drž. gospodarstva 6,1% ter na razne dohodke 12%. Monopole moramo tudi prišteti k indirektnim davkom, kamor po svojem značaju spadajo, zato dobimo 70,9% kot številko, ki pokaže pravo razmerje indirektnih davkov do drugih drž. dohodkov. Ker so samo ti dohodki tisti, ki se le v mali meri dajo prilagoditi davčni sposobnosti in dohodkom posameznika, na splošno pa sorazmerno bolj obremenjujejo gospodarsko šibkejšje sloje, moramo obznavati, da finančno gospodarstvo naše države uporablja ravno indirektna davka kot svoj najtežji finančni vir.

Odkar delujejo oblasne samouprave, ki so prevzele del svojih nalog od države, je treba upoštevati tudi njih proračune, če bomo imeli popolno sliko o javnem finančnem gospodarstvu in pa radi primerjave s prejšnjimi leti. Če upoštevamo tudi dohodke oblastnih samouprav, potem moramo priti do zaključka, da so dohodki javnega finančnega gospodarstva letos precej višji nego lansko leto; obremenitev gospodarstva je gotovo tudi nekaj višja.

Izdatki v proračunu pa so določeni kot sledi (v oklepajih za leto 1927-28):

1. Vrhovna uprava	119,7 (121,9)
2. Pokojnine	916,3 (904,0)
3. Državni dolgi	568,2 (602,0)
4. Ministrstvo pravde	271,6 (292,8)
5. Ministrstvo za prosveto	806,3 (858,3)
6. Ministrstvo za vero	110,9 (139,3)
7. Ministrstvo za notranje posle	562,8 (602,4)
8. Ministrstvo za narodno zdravje	189,9 (271,9)
9. Ministrstvo za zunanje posle	167,5 (161,4)
10. Ministrstvo za finance	384,5 (353,3)
11. Ministrstvo za vojsko	2428,5 (2348,9)
12. Ministrstvo za gradbe	294,9 (368,0)
13. Ministrstvo za promet	70,0 (245,2)
14. Ministrstvo za poljedelstvo	137,3 (268,7)
15. Ministrstvo za trgov. in ind.	48,7 (65,8)
16. Ministrstvo za soc. politiko	30,2 (368,8)
17. Ministrstvo za agrarno reformo	41,6 (50,6)
18. Proračunski rezervni krediti	74,0 (181,0)

Srednji devizni tečaj na ljublj. borzi od 9. VII. do 13. VII. 1928.

Dne	Berlin	Curih	Dunaj	London	Newyork	Pariz	Praga	Trst
9.	137,8—	1095,60	801,53	277,—	56,86	—	163,56	298,60
10.	—	1095,60	801,64	276,95	56,86	—	163,50	298,25
11.	1357,50	1095,60	801,64	276,70	56,65	222,75	168,50	297,50
12.	1356,75	1095,60	—	276,73	56,885	—	168,53	297,—
13.	1355,—	1095,60	802,—	276,71	56,88	222,50	168,70	—

Popolnoma varno naložite svoj denar v

Vzajemni posojilnici

v Ljubljani, r. z. z. o. z.

na Miklošičevi cesti poleg hotela »Union«.

Hranilne vloge se obrestujejo

na ugodnejše.

Varnost nudijo lastna palača, nadpolovica delnic hotela »Uniona«, hiše in zemljišča. Krediti v tekočem računu. Posojila proti poroštvo, vknjižbi na posestva itd. Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah.

Ivan Zakotnik

Ljubljana, Dunajska cesta 46.

mestni tesarski mojster

Tel. 2379.

Vaakovrstna tesarska dela kakor moderne lesene stavbe, ostrejša hiša, vile, tovarne, cerkve in zvoniki, stropi, razna tla, stopnišča, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje itd.

PARNA ZAGA

TOVARNA FURNIRJA

Zahvala.

Vsem, ki so našega predobrega soproga, ljubljenege očeta, starega očeta, tasta, brata in strica, gorpoda

Franca Bremca

ključavničarskega mojstra in hišnega posetnika

na katerikoli način počastili, mu poklonili cvetje, ga spremlili na njegovi zadnji poti, preostali pa izkazali svoje iskreno sočutje — naša topla zahvala. — V posebno dolžnost pa si štejem, za hvaliti se zastopnikom Oborne zadruge in drugih organizacij ter društev za častno udeležbo pri pogrebu.

V Ljubljani, dne 14. julija 1928

Marija Bremc roj. Trček, soproga. — Marija Pirc roj. Bremc, bčerk. — Josip Pirc, rač. svetnik Oblastnega odbora, zet. — Marica Pirc, vnukinja — in ostali sorodniki.

	svinec	čink
januar	1927 1928 619 847	1927 1928 224 282
februar	868 824	244 281
marec	810 845	256 310

Vsi podatki nam kažejo, da bo letos rudarska in toplinska produkcija prekašala lansko leto.

IZKAZ O STANJU NARODNE BANKE.

z dne 8. julija 1928. (V milj. Din; v oklepajih razlike napram izkazu z dne 30. junija 1928. (Aktiva: Kov. podlaga 358,6 (— 3,4), posojila 1605,2 (+ 44,9), saldo raznih računov 413,6 (+ 13,8); pasiva: obrok 5.343,5 (— 11,0), drž. terjatve 268,7 (+ 13,8), razne obveznosti 669,9 (+ 52,5); ostale postavke neizpremenjene.

KONKURZI IN LIKVIDACIJE.

Likvidacija. Posojilnica za občine Cinžat, Ku mon, Rdeči breg in trško občino Sv. Lovrenc nad Mariborom, r. z. z. n. z., je prešla v likvidacijo.

Konkurz A. Kajfež v Kočevju. Dosedanji konkurzni komisar, upravnik mase ter njegov namestnik so razrešeni poslov. Imenovan je sedaj za konkurznega komisarja A. Mejač, sodni pristojnik, za upravnika mase pa dr. Ludovik Grobelnik, notar, oba v Ribnici.

Gospodarsko-kulturna razstava v Virovitici se bo vršila od 25. do 30. avgusta 1928. Namen te razstave bo, podati sliko gospodarskega in kulturnega stanja velikega dela Slavonije. Razstava bo imela več oddelkov, tako živilno, vinogradniški, obrtni itd. Omogočiti so jo s podporami poljedelsko ministrstvo, osješka oblast in mesto Virovitica. Najboljši razstavljeni predmeti bodo dobili nagrade.

Kmetijska konferenca ministrstva za poljedelstvo. Ta teden se je vršila v Belgradu kmetijska konferenca, na katero je bilo pozvano 28 kmetijskih strokovnjakov. Ker so Hrvati iz političnih ozirov udeležbo odpovedali, je bilo na konferenci navzočih samo 13 strokovnjakov. Na konferenci se je poudarjalo, da vkljub dejstvu, da se v naši državi producira velika množina umetnih gnojil, jih kmetovalci zelo malo uporabljajo. Bila je izrečena tudi zahteva, da se ukine carina na vsa obratna kmetijska sredstva. Z zadovoljstvom je sprejela konferenca na znanje ministrovo izjavo, da se bo tudi v ljudsko šolo vpeljal temeljit pouk o kmetijstvu. Sprejela se je resolucija o organizaciji poskusnih postaj. Mnogo so udeleženci kritizirali tudi državno carinsko politiko, ki ne odgovarja potrebam naše agrarne države. Obzodila je konferenca tudi za sladkorne proizvedence kvarno politiko sladkornega kartela in zahtevala, da državne sladkorne tovarne izstopijo iz kartela.

Dobave. Gradb. oddelek ravn. drž. železnic v Ljubljani sprejema do 17. t. m. ponudbe glede dobave 1600 komadov umetnega strešnega škrlja, hrastovih plohov in 2000 kg bločnih verig. — Strojni oddel. ravn. drž. žel. v Ljubljani sprejema do 20. julija t. l. ponudbe glede dobave klingerit-gostil; do 23. t. m. glede dobave asbestnih plošč in vrvic ter jeklenih žičnih vrvi; do 24. t. m. pa glede dobave gledalnih, vodokaznih in drugih stekel; do 26. t. m. glede dobave kalinega in varilnega praška ter salmijskega v prahu. — Prometno-komerc. oddel. ravn. drž. žel. v Ljubljani sprejema do 23. t. m. ponudbe glede oddaje lesenih kadi in lesenega vedra v popravilo. — Ravn. drž. rudnika v Zabukovci pri Celju sprejema do 17. t. m. ponudbe glede dobave desk; do 24. t. m. pa glede dobave 140 m³ jamskega lesa. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: 30. t. m. pri glavnem sanitet. skladišču v Zemunu glede dobave 2000 komadov aluminijastih škatljic, 31. t. m. pa glede dobave 150 malih poljskih lekarn in 700 komadov košar za sanitetni material.

Tržna poročila

Žito. Tendence je bila na žitnem trgu slaba. Ker se ima novo blago pojaviti na trgu v najkrajšem času, po stari pšenici ni velikega povpraševanja, zato cena pada. Tekom tedna je padla od 392 do 395,50 na 387,50—390. Promet je znašal v Ljubljani 12 vagonov pšenice in 1 vagon rži. — Na novosadski borzi je že od ponedeljka nova pšenica. Ta dan je notirala po 255—260, dočim je koncem tedna prišla na 250—255.

Les. Tendence na lesnem trgu je nespremenjena. Pojavilo se je povpraševanje po hrastovih plohib ter po deskah. — Na splošno se izvaja zadnji čas jelovina in bukovina v Albanijo, kjer se mnogo gradi s pomočjo italijanskega kapitala. Tržne cene v Trbovljah. Mleko 2,50—3, smetana 10 Din za liter, čajno maslo kg 40—55, surovo maslo 40—44, bohinski sir 28—32, sirček 1—12, jaca 8 kom. 10 Din, salata 3 kom. 0,50, češnje liter 4, kumare kom. 3, karfiol 2—3, borovnice liter 2,50, grah liter 3,50, paradižnik kg 10, fižol kg 8 do 10, bruske kg 10, marelice kg 14 Din; meso: goveje 10—12, svinjsko 22, telečje 20, vampi 6, pljuča 6, konjsko, svezje 6, suho 12, salame 12, hrenovke 2, slanina 25, prekajena 30, klobase kranjske 3,50—6 Din komad.

Maribor, 14. julija. Na današnji trg so pripeljali šepharji na 12 vozeh 39 zaklanih svinj, kmetje so pripeljali 27 vozov češenj, 4 voze krompirja, 22 vozov sena, 6 vozov slamo in 4 voze škopa. Cene zaklanih svinj so 15—18 Din kg. Nov krompir je kg po 2,75—3, seno stot 60—80 Din, slama 50 do 60, češnje 2 do 3 Din liter, marelice kg 12 Din.

Borzo

Dne 14. julija 1928.

Na ljubljanski borzi je znašal devizni promet tekom tedna 26,5 milj. Din. Pri tečajih je omeniti padec Berlina od 1358 na 1353 ter Trsta od 298,60 na 297. Drugače ni posebnih sprememb, Dunaj in Newyork sta se nekoliko dvignila, tudi Praga kaže tendenco k dviganju. Največ prometa je bilo v devizi Curih, potem London, Praga.

V vrednostnih papirjih je bil promet zelo zmeren. Tendence je slaba, vkljub, da si je n. pr. vojna škoda malo opomogla, od 439,50 na 440, v začetku tedna je prišla na 441—443, 7% invest. posoj. je nespremenjeno na 90.

Bančni papirji so na ljubljanskem trgu nespremenjeni in brez zaključkov, razen v Kranjski industrijski družbi s tečajem 290. Na zagrebški borzi je promet v efektivih slab, do zaključkov je prišlo edino v banarnih papirjih, industrijski so popolnoma zanemarjeni in skoraj brez prometa. Trbovlje so bile zaključene v petek po 475.

Za blago glej »Tržna poročila«.

DENAR.

Ljubljana. (Prosti promet.) Devize: Berlin 1353, Curih 1065,60, Dunaj 802, London 276,71, Newyork 56,88, Pariz 222,50, Praga 168,70.

Zagreb. (Prosti promet.) Berlin 1356,50, Curih 1095,60 den., Dunaj 802 den., London 278,70 den., Newyork 56,85, Praga 168,70, Trst 297,75 den.

Curih Belgrad 9,13, Berlin 123,60, London 25,25, Newyork 519,30, Pariz 20,3125, Praga 15,883, Trst 27,20, Bukarešt 3,18, Sofija 3,74, Varšava 58,15, Madrid 55,55.

Cunje staro železje, baker, medenino, svinec, cink, papir, glačevino, kosti in krojaške odpadke kupim in plačam najbolje A. Arbeiter, Maribor, Dravska ul. 15. Išcem stalne nabiralce in nakupovalce.

Čajno-maslo
Sveže, najfinije ima stalno v zalogi ter razpošilja trdka
Ivan Krall, Ljubljana, Stari trg 30.

Žimnice

modroce, posteljne mreže, želez. postelje (zložljive), otomane, divane in druge tapetne izdelke dobite najceneje pri RUDOLFU RADOVANU, tapetniku, Krekov trg št. 7 (poleg Mestnega doma).

Drva

bukove in brastove odpadke od parketov, dostavlja po nizki ceni na dom parna žaga
V. SCAGNETTI
v Ljubljani, za gorenjskim kolodvorom.

GRIFFON

Najboljši motocikli

za vsako svrhu in za vsakogar, s prestavami, kiksstartarjem, kompletnim orodjem franco Ljubljana: 7800 Din, promptno dobavljivi od skladišča generalnega zastopstva:

O. Žužek,

Ljubljana, Tavčarjeva 11.

Visoka tehniška in kolonial. šola

Početek 15. oktobra Inženjski oddelki 2 in 3 leta, mehanika, elektrotehnika, kemija, industrija, avtomobilizem, trgovina, kolonije. - Istotako tudi pripraven enolet. oddelek. Ugodna in cenovno skrbna. Programi na zahtevo. 51 A Quai d'Amécor. Liège (Belgija).

P. n. slav. občinstvu vljudo naznanjam, da sem z dnem 16. julija 1928 začel izvrševati svojo

čevljarstvo obrt

in se najvljudneje priporočam. - Izvrševal bom vsa dela točno, solidno in po najnižjih cenah. - Z odličnim spoštovanjem IVAN JUDEŽ, Ljubljana VII, Kamniška ulica št. 14 - Spodnja šiška.

Zobozdravnik

Dr. Krautberger

ordinira odslej

v Celju, Kralja Petra 22.

Jožef Oražem ml.

opekarna, Sred. Gameljne, pošta Št. Vid nad Ljubljano

proizvaja priznano najboljšo

zidnike in zarezne strešnike.

Citraši, citrašinje!

Nekateri še ne vedo, da je izšel dvanaesti zvezek »Slov. narodnih pesmi za citre in petje«. Še več pa jih je, ki še nimajo vseh zvezkov, čeprav so na razpolago vsi in cena je nizka. Je pa tudi nekaj pravih citrašev, ki kupijo vse, kar izide in so veseli lepe zbirke. Pojavili pa so se tudi taki in take, ki kar prepisujejo in razširjajo. Le en slučaj: V II. novejšem zvezku je pesem »Oj pove mi lunica«. Teško sem jo dobil, ker je ni v pesmaricah. Nekdo ob Dravi pa jo je kar lepo dobesedno prepisal in namazal med svoje paberke, katere prodaja. To je vendar plagijat (nedovoljena umazanost)! - Seznam vseh zvezkov in pesmi je na razpolago brezplačno. - Priporočam se IVAN KIFERLE, LJUBLJANA, Gosposka ul. 9.

Razglas

o pismeni ofertalni licitaciji za brv čez Poljansko - Soro v Škofji Loki

Zupanstvo občin Škofja Loka in Zmirec razpisuje ofertalno licitacijo za zgradbo zgornj navedene brvi. Brv je v štirih oddelkih v dolžini metrov 11,90, 21,00, 13,30 in 17,50, slonečih na živi skali. Brv bo delana po sistemu »Haas« iz hrastovega, oziroma macesnovega lesa.

Pismeni oferti morajo biti položeni do 31. julija 1928. Načrti, stroškovnik in pogoji se na vpogled v občinski pisarni v Škofji Loki vsako dopoldne med uradnimi urami.

Zupanstvu Škofja Loka in Zmirec.

Lepa eksistenca

za na dom z dnevnim zaslužkom 40-50 Din za napravljane življenske predmete; odjemalci na razpolago. Za navodila in pojasnila je poslali 10 Din; potreben kapital 50 Din, od katerih se Vam pa 10 Din vrnejo. - Ponudbe na področju »Slovenca« v Mariboru pod šifro »Stalni zaslužek«.

Sedlar, pomočnik

starejša moč, išče mesta predelavca ali prevzame delavnico. - Ponudbe na upravo »Slov.« pod: »Sedlarski pomočnik« št. 6338.

Andrej Uranič

splošno ključavničarstvo - Ljubljana, Trnovska ul. 25. Izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela kakor štedilnike, železne ograje, okrižja in drugo. Delo solid. Cene zmerno.

Najboljši šivalni stroji so »Mirija« Nadomestni deli in vse potrebščine za šivalne stroje. Generalno zastopstvo: Em. Fischer, Zagreb Sudutška ul. 3/10 Zahtevajte ponudbo!

Tvrška A. VOLK

Ljubljana, Resljeva cesta 24 nudi najceneje vse vrste pšenično moko in druge mlevske izdelke. Zahtevajte cenik!

Kralj. dvorski dobavitelj

Petar J. Miovič

Maribor

Kopitarjeva ul. 6

priporoča najbolj učinkovito sredstvo »Conchy-nol« za istočasno pobijanje ooidij, kiseljaka in trdnega zavijača ter »Hmelin« za pokončevanje vseh živalskih škodljivcev na hmelju.

Majhen trud in majhni izdatki

Brez truda in z malimi izdatki lahko operete Vaše perilo z BENZIT-NADMILOM, kajti BENZIT-NADMILO je najštedljivejša in Vam opere brez truda in z malimi izdatki vsako še tako umazano perilo ali oblačilo.

BENZIT-NADMILO razkroji vsako nesnago, ne da bi najmanj škodovalo tkanini in barvi. BENZIT-NADMILO razkroji nesnago, ne razjeda

tkanine, nasprotno varuje BENZIT-NADMILO perilo in napravi vlakna mehka.

Dobiva se v vseh drogerijah in trgovinah kolonialnega blaga po ceni od Din. 5,- za komad.

Benzit-Nadmiolo

TVORNICE ZLATOROG MARIBOR

PERI—SA—BENZIT!

Gospodarska zveza v Ljubljani

ima stalno na zalogi po najnižjih cenah:

vseh vrst špecerijsko in kolonialno blago, mlevske izdelke, poljedelske prideleke, krmila, mesne izdelke, bencin, cement, modro galico, žveplo, umetna gnojila, poljedelske stroje itd.

Izključno zastopstvo kisove kisline za Slovenijo

PRISTNA JAPONSKA SVILA
V VSEH MODNIH BARVAH

DIN 48'—

A. & E. SKABERNE, LJUBLJANA

Ceneže kot pri

RAZPRODAJAH

se dobi vsakoorsino manufakturno blago samo pri
TRPIN, MARIBOR. Glavni trg štev. 17.

NESTLE SIR

fini specialni ementalec v škatljicah po 6 koščkov se dobi pri

ANTON VERBIČ

DELIKATESE IN SPECERIJA
~ LJUBLJANA ~

Razpis

Mestna občina Novo mesto razpisuje pri zgradbi šolskega poslopja potom zmanjševalne dražbe oddajo:

Težakih, betonskih, železobetonskih, zidarskih, tesarskih, mizarskih, pečarskih, krovskih, kleparskih, tapetniških, slikarskih, plekarskih, ključavničarskih, parketnih in steklarskih del, napravo kanalizacije inštalacije ter izvršitev električne inštalacije celotno ali posamezno.

Rok za ponudbe do 30. julija 1928. - Pogoji, načrti in proračun se morajo dvigniti v obč. pisarni.

Zupanstvo mestne občine Novo mesto, dne 13. julija 1928.

Dr. Josip Režek s. r., župan.

L. Mikuš - Ljubljana

priporoča svojo zalogo dežnikov, solnčnikov in sprehajalnih palic
Popravila točno in solidno

PEČ »MONOLIT«

najcenejša, najizdatnejša.

Velesejem, koja 670.

Zaloga Lutzovih peči

ING. GUZELJ

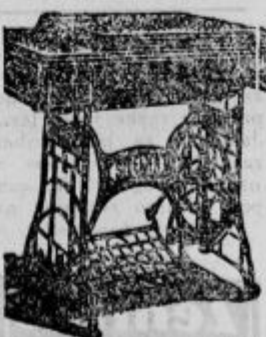
Ljubljana VII., Jernejeva cesta 5.

Ravnatelj Volthove maie turbine in

Conz-ovi elektromotorji. - Telefon 3252.

Interesantno brošuro o uspešnem zdravljenju žolčnih kamnov
Vam pošlje brezplačno lekarna pri Odreženiku
Praga II, Vysehradská tř.
Pišite akoj.

15 letno jamstvo

Svetovno znani najboljši šivalni stroj je edino le Stoewer za rodbinsko in obrtno rabo.

ZALOGA

L. BARAGA, Ljubljana

SELENBURGOVA ULICA 6/1

Telefon šte. 230.

Nabava cevne inštalacije materiala in izolir. žice

Na osnovu čl. 82. do 98. Zakona o drž. računovodstvu bo nabavila Direkcija drž. rudnika Velenje s pismeno pogodbo na dan 31. jul. 1928 ob 11. uri: razni cevni inštalacijski material in izolirano žico. - Ponudbo, kolkovano s 5 Din, poslati u duplo, staviti ceno franko Velenje vključivo drž. dazbine in označiti dobavni rok. Specifikacija in pogoji se dobe v pisarni Direkcije državnega rudnika Velenje, broj 5113-II.

Tridesetletna izkušnja dokazuje, da so čaše in aparati znamke za vkuhanje najzanesljivejši in radi tega najcenejši.

Tovarniška zaloga **WECK** pri trvdki

„FRUCTUS“, Ljubljana, Krekov trg 10/1.
Celje: Josip Jagodič. — Maribor: Karl Lotz.

Sanatorium Dr. Hansa
Graz, Körblergasse 42. Telefon 2352.

Edini zasebni zdravilni zavod za vse operativne, notranje in ženske bolezni, porodne slučaje. — Moderno urejeno. — Višinsko solnce. — Rentgen. Diartermija. — Zdravniki po svoji volji. — Cene zmerne. — Prospekti na zahtevo. —

KAMNOSEŠKA INDUSTRIJA
Ustanovljena leta 1860.

ALOJZIJ VODNIK
LJUBLJANA, poleg gl. kol.

Cerkvena umetna dela: altarji prižnice, obhajilne mize itd. Marmornate plošče za mabilje, elektro monterje strojarje, trgovske pul-te, mesnice, ko-palnice, stop-njišča in veže v vseh barvah. Nagrobni spome-niki, mavzojeji, rod-binske grobnice, kapele marmornati kamini za sa-lone in elegantna stanova-nja, kameniti lijak za kuhinje.

„Spectrum“ d. d.
Inž. Kopista, Dubsky in Krstić
tvornica ogledal in brušenega stekla
Ljubljana VII
Medvedova ulica 38, telefon 343

Zagreb, Beograd, Osijek. Središnjica: ZAGREB
Zrealno steklo, portalno steklo, mašinsko steklo 5—6 mm, ogledala, brušena v vseh velikostih in oblikah kakor tudi brušene prozorne šipe, izbočene plošče, vstekljevanje v med Fina, navadna ogledala.

KUPON
ZA UGANKE
v
ILUSTIRANEM
SLOVENCU

St. 29

Tudi Vaša obleka
postane zopet kakor nova, ako pustite isto kemično čistiti, barvati, plisirati in likati v tovarni

Josip Reich
Ljubljana, Poljanski nasip 4—6.
Sprejemališče: Selenburgova ulica 3.

Izvršitev v 24 urah. — Postrežba točna. — Cene zmerne. Plisiranje najnovejših vzorcev.

Cenjeno občinstvo
Dovoljujem si vljudno objaviti:

V gostilni in kavarni „Pod Klančkom“ javna prireditev z godbo

Poleg dalmatinskih vin bo na razpolago pet vrst pristnih, najboljših štajerskih vin od 14 Din na-prej. Proseko in drugo, kakor tudi najboljša ku-hinja, topla in mrzla jedila. Jamčim za solidno in točno postrežbo, ter se cenj. občinstvu najtopleje priporočam. — Z odličnim spoštovanjem

Manica Kovač.

Spodnještajerska ljudska posojilnica
v Mariboru

Registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Sprejema vloge | Daje posojila | Izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle

Obrestuje vloge po 6% in 7½%

Kostanjev taninski les
in smrekove skorje oziroma čreslo plačujem po najugodnejših dnevnih cenah in takojšnjem, na željo akreditivnem plačilu.

Ernest Marinc, Celje, Zrinskega ulica št. 4
Telefon interurban štev. 136.

Razpis

težakih, zidarskih, tesarskih, krovskih in kleparskih del za zgradbo novega šol. poslopja v Zgornji Šiški pri Ljubljani

Podatki, pojasnila, načrti, splošni in posebni pogoji so proti občinskini na raz-polago pri podpisnem krajevnem šol. od-boru vsak dan od 17. julija dalje od 9. do 12. ure in 17. do 19. ure v občinski pisarni v Zgornji Šiški.

Pravilno kolkovane ponudbe je vložiti najkasneje do 30. julija 1928 opoldne na naslov: Krajevni šolski odbor v Zg. šiški, v zapečatenem zavitku z označbo: Ponudba podjetnika N. N. za zgradbo novega šol. poslopja v Zgornji Šiški.

Ponudbe so lahko za vsa navedena de-la, ali pa za vsako posamezno stroko.

Krajevni šol. odbor Zg. šiška.

Za našo zakonito zavarovano

Sampanj limonado
danes najbolj dovršena brezalkoholna pijača, odstopamo izključno pravico proizvajanja

(licenco) za vsa večja mesta in kraje Jugoslavije. — Za pogoje se je obrniti na naslov: Prva francosko jugoslovanska tovarna Šampanj limonade, Beograd, Heregovačka ul. 6. Telefon 45-96.

Dobava perila

Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu, Mihanovića ul. 3, potrebuje za svoje novo urejeno javno solnčno in pršno kopališče in hidroterapijo okoli 750 plaht, 1200 moških kopalnih predpasnikov, 750 ženskih kopalnih srajc, 1350 brisač, 750 kopalnih plaščev in 500 kosov raznih krp za pranje. Ponuditi se more izdelano blago ali material najkasneje do 28. julija 1928 ob 11 dopoldne. — Popolni razglas te ponudbene objave izide v Službenih Novinah, Narodnih Novinah in v Uradnem listu. Informacije pri Središnjem uradu v sobi št. 414 ali telef. št. 56-56.

ZAHVALA

Vsem, ki so spremili našega nepozabnega očeta, gospoda

Franca Gostiša
veleposesnika

na njegovi zadnji poti, bodi izrečena naša najiskre-nejša zahvala.

Ljubljana—Gor. Logatec, dne 15. julija 1928.

Zalujoči ostali.

„ ZVITKE (role) za računske stroje, ček in kontrolne zvitke za bla-gajne vseh sistemov, ima vedno in v vsaki količini v zalogi

LUD. BARAGA, LJUBLJANA,

Selenburgova ulica 6/I.
Telefon štev. 2980

“

Dr. M. Slavič:

Na Sinaj

Do solnčnega zahoda, ki se je nagnilo za egipt-ski gorovje ob Rdečem morju, potem ko so se nje-govi žarki v čudovito lepih rdečih-gorečih barvah poigrali in pobožali z valovi Rdečega morja, sem bil na krovu, ker sem lahko zasledoval pot Izraelcev po puščavi. Potem pa sem pogledal po svojih sopotni-kih. Ladja je bila polna muslimanov, ki so romali za svoje največje praznike v Meko. Nemuslimov nas je bilo samo kakih 15 oseb. Ti vsi smo bili v prvem razredu. Nekaj muslimov se je vozilo tudi v tem raz-redu, a niso prišli k skupni večerji, ker je hrana evropska. Le en muslimski velikaš iz Alžira z belim turbanom, z zlatimi trakovi, s sedmimi francoskimi odlikovanji na plašču je prišel k večerji. Tudi ta je romal v Meko. Drugi romarji so bili večinoma »med krovom«. Vse polno živili so imeli s seboj, združeni so bili po skupinah, ki je imela vsaka svoj samovar. Še celo žive petelinčke so imeli v kletkah, ki so nam peli med potjo ter pridno jedli in pili istočasno z muslimi. Tudi nekaj žensk je bilo zraven, ki so strogo zakrite čepile ob strani, kamor so jim možje prina-šali melone, kruh, čaj, kakor pri nas otrokom, ki si še ne morejo sami nič pomagati. Možje so tudi molili večerno molitev. Po več se jih je stopilo v vrsto za kakim predmolilcem. Pri tej molitvi sem zagledal tudi visokega muslima, ki sem ga že opazoval v Kairi. Tam sem ga videl na kolodvoru, kako so od njega jemali slovo njegovi znanci, mogoče verniki. Never-jetno ganljivo je bilo to slovo. Tiho, mirno so se po-govarjali. Vsak mu je hotel še kaj povedati. Obrzi pa so postajali vedno bolj resni, slovesni. Velikim, odraslim možem so prihajale solze v oči, solze ga-notja, da ima njihov poglavar to srečo in milost, da sme iti na božjo pot v Meko. Romar pa se je s po-nižno svečanostjo sklanjal nad njimi želeč jim bla-

goslova od Allaha. Tu na ladji je ohranil isto dosto-janstvenost v nastopu, molil tudi pred vrsto velikih močnih možkih, ki so delali za njim brezhibno in po-božno vsa obredna gibanja.

Ladja je bila torej skoraj izključno romarska. Saj se je vozil tudi en sueški zdravnik z ženo, otro-kom in s služkinjo samo radi romarjev v karanteno v Tor za cela dva meseca. S to družino sem se sezna-nil v angleščini in francoščini; ko so pa povedali, da so Holandci, smo govorili nemško. Do enih po polnoči smo ostali na krovnih klopek, gledali jasno nebo nad seboj in govorili, dokler se niso zaprle tre-palnice. Ko me je v nalahni platneni obleki začelo hladiti, sem odšel v kabino s trdno voljo, da ne smem zaspati solnčnega vzhoda na Rdečem morju.

Imel sem srečo, vzbudil sem se pravočasno. Ob 5. uri je skrivnostno in veličastno vzhajalo solnce izza centralnega sinajskega gorovja. Vedno bližje in bližje so stopale gore, vedno jasnejši so bili obrisi gorskih velikanov. Ob ¾ 8. uri mi je pokazal moj holandski zdravnik džebel Ratherin, najvišji vrh si-najskega pogorja, džebel Serbal, ki je nekoliko nižji, pa tem mogočnejši orjak. Tam med temi gorami me bo vodila pot v prihodnjih dneh. Še dobro uro, in zdravnik mi je pokazal oazo Tor, pristaniško vas ali mestece, luko za Sinajski polotok.

Naš parnik je rezal počasi mirne valove, dokler se ni ustavil, precej daleč od brega, ker je morje roti bregu plitvo. Trišla sta nam nasproti dva to-vorna čolna. V enega je stopila zdravnikova družina in še par oseb za službo v karanteni ter hoteli iz Sueza, ki ima v Toru svoje ljudi, da mu lovijo ribe. V drugega sem stopil jaz. Coln, ki so ga štirje Arabci natovorili z raznimi pošiljkami življenjskih potreb-ščin, je bil lastnina prijaznega Grka, ki je prišel na parniku takoj k meni in me spoznal kot sinajskega potnika, ki sem naznanjen v grškem samostanu. Ker se parnik ustavlja pred karanteno, smo se četrť ure vozili do brega, kjer je kraj Tor s pravoslavnim sa-mostanom.

5. Potovanje po sinajski puščavi.

Z veseljem sem skočil s čolna na breg sinajske zemlje — bil sem onkraj Rdečega morja. Tam me je že čakal samostanski predstojnik. Predstavil sem se mu v grškem jeziku, k sreči pa takoj videl, da zna tudi angleško in francosko, v katerem jeziku sva se lažje menila. Prinesel je arak in vodo, ki je bila prav dobra. Bližnja karantena ima namreč vodovod iz si-najskih vrelcev. Samostan je še imel nekaj leda, tako da je bila voda izvrstna. Ker sem hotel biti za bin-koštne praznike na Mojzesovi gori, sem se hitro na-pravil na pot. Samostanski zastopnik mi je poskrbel občinski vizum ter napravil arabsko pisano pogodbo, ki sem jo sklenil s tremi Arabci, da me spremljajo na Sinaj. Plačal sem tudi že naprej te tri Arabce in tri kamele v roke samostanskega predstojnika, ki pa je dal denar s priporočilnim pismom za sinajski sa-mostan v zapečateni kuverti. To bom izročil sinaj-skim menihom in šele ti bodo dali plačo Arabcem, če bom jaz menihom izjavil, da sem bil z vodstvom zadovoljen.

Ob ½ 12. uri so že počivale na samostanskem dvorišču pred cerkvijo tri kamele. Približajo se mi trije Arabci. Eden je imel na beli halji še dolg črn plašč. Bil je šejk - vodja naše karavane, ki se mi je s pozdravom dostojanstveno priklonil in podal roko. Druga dva mlajša, oblečena samo v belino sta mi s prijaznim nasmehom poljubila roko. Naredili so na-me takoj dober vtis — ti preprosti zagoreli sini si-najske puščave. Eno kamelo bo jahal šejk, na drugo so naložili moja dva kovčega, košaro z živili, blazino in odejo za mojo postelj, tretjo kamelo so osedlali zame. Ko sem se zamahnil v sedlo, me je še opozoril menih, naj pazim, da ne padem s kamele, ko bo vstala. Ko sem prestal dobro to prvo preskušnjo na sedlu, mi je še zaklical, naj le imam pogum in upanje, da bo vse dobro šlo, ter mi želel srečen pot.

(Dalje prih. nedeljo.)

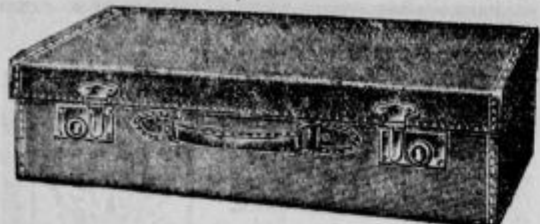
LJUDSKA KNJIZNICA b založništva Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani: 23. zvezek: A. Sheehan, Nodlag. Povesti trškega dekleta, 24. Din, vez 32 Din. — 24. zvezek: A. Marby, Hanka. Lužsko-srbska povest, 22. Din, vez 30 Din. — 25. zvezek: Haggard, Hfi cesarja Montezuma, 32. Din, vez 42 Din. — 26. zvezek: Haggard, Hfi cesarja Montezuma, 32. Din, vez 42 Din. — 27. zvezek: Haggard, Hfi cesarja Montezuma, 32. Din, vez 42 Din. — 28. zvezek: Haggard, Hfi cesarja Montezuma, 32. Din, vez 42 Din. — 29. zvezek: Haggard, Hfi cesarja Montezuma, 32. Din, vez 42 Din. — 30. zvezek: Haggard, Hfi cesarja Montezuma, 32. Din, vez 42 Din.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem poslopiju)

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsake vrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut borzna naročila, predelave in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-depositi itd. itd.

Brzotavbe: Kredit Ljubljana
Tel. 2040. 2457 2548: Interurban 2706. 2806

Za poštvalno sezono

priporoča kovčke, torbe, nahrbtnike itd. v veliki izbiri vseh vrst in tudi v vseh cenah
Ivan Kravos, Maribor
Specijalni kovčki in torbice za potnike in vzorce se izdelajo v lastni torbarski delavnici na Slomškovem trgu šte. 6.

Dvokolesa, otroški vozički, šivalni stroji naj-novejše iznajdbe, motorji, pneumatika 'Michelin' poseben oddelek za popolno popravilo. Prodaja na obroke. Ilustrovani ceniki franko. Cene zelo znižane.

"TRIBUNA" F. B. L.
tovarna dvokoles in otroških vozičkov
Ljubljana, Karlovska cesta šte. 4.

Podjetje inž. Dukič in drug v Ljubljani sprejme za notranja dela v hiši na P. ljanskem nasipu
40 dobrih zidarjev.

Usnjarna v najem!

V Tržiču na Gorenjskem se odda v najem kompletno urejena usnjarna z vodno močjo.
Naslov: Stanislav Pollak, Tržič.

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Cankarjeva ulica št. 4
(popreje pri Belem volu)

Obrestuje hranilne vloge po najvišji mogoči obrestni meri in je denar pri njej najvarneje naložen, ker jamčijo poleg rezerv in lastnih hiš vsi člani z vsem svojim premoženjem.

Posojila in trgovski krediti pod najugodnejšimi pogoji.

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica.

Hranilne vloge nad Din 52.000.000-

Zahvala

Ob smrti naše nad vse ljubljene soproge in matere
Neže Kordež roj. Plešivčnik
smo prejeli od vseh strani toliko dokazov iskrenega sočustvovanja, da nam je nemogoče vsakemu posebej se zahvaliti; zato izrekamo tem potom vsem najprisknejšo zahvalo. Iskrena zahvala tudi vsem, ki ste v tako obilnem številu spremili blago mater na zadnji poti.
Prevalje, dne 10. julija 1928.
Peter Kordež in otroci.

AKO RABITE TISKOVINE

ilustracije, kataloge, prospekte, toda se ne morete odločiti, v kakšni tehniki naj se izdelajo,

BLAGOVOLITE

SE OBRNITI

vedno na naše podjetje. V teh vprašanjih. Vam je vedno drage volje na razpolago

BRZOTAVBE:

JUGOTISKARNA LJUBLJANA

Kopalne potrebščine po znižanih cenah

ZA DAME:

kopalne čepice	Din 7
kopalni čevlji	28
kopalni tricot v vseh barvah	44
kopalna obleka, čista volna	145
kop. obleka jaquard (novost)	169
kop. obleka iz melanese blaga	159
kop. tricot iz melanese blaga	120
kopalni plašč iz frotirja	240
solnčniki	88

ZA GOSPODE:

kopalne hlače	Din 16
kopalna obleka, črna bela	36
kopalni čevlji	30
kopalni plašči	390

Zunanja naročila z obratno pošto!

A. ŠINKOVEC nasl. K. SOSS
Ljubljana, Kongresni trg 18-19.

Radi preselitve

prodajam ure, zlatino, srebrnino, briljante, stenske ure, budilke i. t. d. s 25% popustom.

Ivan Pakiž, Ljubljana

Starl trg št. 20.

Do sedaj najcenejša trdka v državi!
Skladnja: **MEINEL & HEROLD**
Tovarna glasbil, gramofonov in harmonik.
R. LORGER, MARIBOR št. 107 A.
Violine od Din 95,-, ročne harmonike od Din 85,-, tamburice od Din 98,-, gramofoni od Din 345,-. Zadržite naš veliki katalog, katerega Vam pošljemo brezplačno.

TRGOVINA Z MEŠANIM BLAGOM

najlepše uvedena, z inventarjem in zalogo, na najprometnejši cesti Maribora, se zaradi bolezni lastnika takoj proda. Bavi se tudi z blagovno menjalnicjo. Vse blago se dostavlja na dom. Stalne stranke. Stanovanje poleg lokalov. Vrt obdelan. Najemnina minimalna, vezana s pogodbo še 3 leta. Letni dohodek 80 do 90.000 Din. Potreben kapital 130.000 Din. Ponudbe na upravo lista v Mariboru pod »Trgovina« do 20. julija.

Lokomobile

Motorji Diesel in Sauggas

Jarmeniki

Pinl & Kay. Kompletne žage

Ugodni plačilni pogoji.

BRACA FISCHER d. d.

Zagreb, Gundulićeva ulica 36.

Ivan Mastnak

CELJE, Kralja Petra cesta 15

priporoča svojo veliko zalogo manufakturnega in konfekcijskega blaga po zelo nizkih cenah.

Uspešno zdravljenje golše.

Med najvažnejšimi odkritji je zdravljenje golše in debelosti vratov z jodovo zdravilno soljo. Slovili dunjski učenjak vseučilišni profesor Dr. vit. Wagner pl. Laureat in mnogi drugi zdravniki sklicujejo se na tozadevne izkušnje in poročajo o neštevilnih ozdravljenih: v švicu so na primer z golšami obolele ljudi celih krajev oprostil te nadioge. Gre tu za povsem neškodljivo zelo učinkovito zdravljenje s pitjem, ki prav poseben izborni vpliva tudi na splošni počutek. Naše zdravilne soli so že tisoče osvobodile golše in debelega vratu. Zahtevajte naša poprobila o zdravljenju in vporabi, kateri bo zelo radi pridrli vsak zdravnik. Osnovali smo razpošiljalnice v vseh državah in Vam pošljemo

popolnoma zastoj

naš popis, ki Vas bo zanimal. Dopisnica zadolga in takoj Vam ga doposljemo.

August Märzke, Berlin-Wilmersdorf

Bruchsa. erstraße 5, Berl. 904

Zadružna gospodarska banka d. d.

Brzotav. naslov: Gospobanka

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon št. 2057, 2470 in 2979

Kapital in rezerve skupno nad Din 16.000.000,-, vloge nad Din 300.000.000,-

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2 1/2% vojne odškodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod zelo ugodnimi pogoji.

Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo srečk Državne razredne loterije.